

LAPINKÄVIJÄ

Tammikuun valo Iso-Syötteellä

*Poluttakin perille
www.lapinkavijat.fi*

HELSINGIN SEUDUN
LAPINKÄVIJÄT RY

1/2022

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry:n jäsenlehti

Karjakaivon alamaja
WGS84 60° 17.911' 24° 35.090'

Karjakaivon ylämaja
WGS84 60° 17.873' 24° 35.004'

Kukasmaja
WGS84 67° 42.708' 24° 19.830'

Goados
WGS84 67° 42.679' 24° 19.823'

Kansikuva: *Raija Hentman*

www.lapinkavijat.fi

Olemme Facebookissa
Helsingin Seudun Lapinkävijät

ISSN 0788 - 625X

Olemme Instagramissa
helsinginseudunlapinkavijat

Sisältö

3	Pääkirjoitus	32	Tunturihiihtäjien ja kotimajoittajien yhteiselo
5	Toiminta		Sirkassa 1930-80-luvuilla
15	Loma	36	Kirjareppu
20	Ajankohtaista	39	Rinkan pohjalta
23	Menneitä	42	Yhdistystiedote
26	Tietoaivi		
29	Kallaveden kalamajoilla		

PKIRJOITUS

Elämä kulkutaudin kanssa on vaikuttanut myös yhdistykseen. Toiminnasta on jäänyt jo ennen poikkeusaikoja kokeneempia pois ja tuoreimmat voimat eivät ole päässeet touhuamaan koko verkoston voimalla rajoitusten ja suositusten jatkuvan muuttumisen takia. Vähäisempi kanssakäyminen on myös vaikeuttanut tietotaidon ja niin sanotun hiljaisen tiedon siirtymistä uusille vastuuhenkilöille. Asiaa pyritään korjaamaan viimeistään rajoitusten ja ohjeiden hellittäessä.

Edellisessä pääkirjoituksessa veikkasin, että jäsenmäärä ylittää 900:n rajan lehden ilmestymiseen menessä. Jäseniä oli 904, 31.12.2021.

Uusia jäseniä on tullut myös tänä vuonna ja kokonaisuudessaan meitä on melkoinen joukko. Karjakaivolla käy porukkaa, uutta ja vanhaa. Saunotaan ja tulistellaan. Kulkutauti on muuttanut käytäntöjä "erämaassakin" eikä yhteissaunoja ole paljoa ollut. Tälle vuodelle on etsitty ja löydetty uusia saunan lämmittäjiä. Enemmänkin joukkoon mahtuu. Kunhan päästään viruksesta ja rajoituksesta, niin saadaan yhteissaunat taas voimiinsa.

Karjakaivolle on muodostunut korjausvelkaa ja puuvajetta. Toivottavasti viimeistään keväällä pääsemme tositoimiin myös talkoiden suhteen ja saamme korjausvelkaa vähennettyä. Varsinkin Karjakaivoa käyttävien kannattaa katsella kalenteriaan. Löytyisikö aikaa puuhuoltoon ja kunnostustöihin osallistumiseen kevään ja kesän aikana. Nettisivujen toimintakalenterista löytyy aina viimeisin tieto tapahtumista ja talkoista. Lisäksi meidän pitäisi löytää tapoja ja reittejä puuhuollon varmistamiseen. Näitä toimintoja viritellessä vastuuhenkilöt ja osallistujat saavat mahdollisuuden luoda toiminnallemme hyvät puitteet. Puitteiden luomisessa voi vaikka hyödyntää "jotain uutta, jotain vanhaa ja paljon yhteisöllisyyttä".

Jos haluat tiiviimmin mukaan toimintaan, tai esittää ideoita, niin ole yhdessä ko. alueen vastuuhenkilöön – tiedot löytyvät lehden lopussa olevasta yhdistystiedotteesta – tai laita sähköpostia [info\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:info(at)lapinkavijat.fi).

Toivottavasti pääsemme nauttimaan elämyksellisistä talvikeleistä lähellä tai kauempana! Yhdistyksen tukikohdilla ei ole ruskeaa loskaa talvella.

Markus Pyhälä, pj
[markus.pyhala\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi)

Ilmestyy neljä kertaa vuodessa:

helmikuun puolivälissä, toukokuun puolivälissä, syyskuun alussa ja joulukuun alussa

Vastaava toimittaja: *Soile Taskinen,*
tiedotustk(at)lapinkavijat.fi

Tiedotustoimikunta: *Reijo Blomberg,*
Raija Hentman, Risto Uljas, Sakari Palo.

Taitto: *Sakari Palo*

Aineisto: seuraavaan lehteen
19.4.2022 mennessä
lehti(at)lapinkavijat.fi

Ilmoitukset:

1/1 sivu 200 €
1/2 sivua 110 €
1/4 sivua 60 €

Neljästä peräkkäin julkaistusta samasta ilmoituksesta veloitetaan vain kolmen hinta. Mediakortti osoitteessa, www.lapinkavijat.fi

Painopaikka: TKP Print-Vantaa
Kielotie 20, 01300 Vantaa,
(09) 415 9 5400

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille.

Viitteet:

Karjakaivon käyttömaksut	1999
Kukasmajan käyttömaksut	1025
Goados-kodan käyttömaksut	1038
Varustevuokrat	123

MobilePay numerot:

Karjakaivon käyttömaksut	19993
Goados-kodan käyttömaksut	23747
Kukasmajan käyttömaksut	94700
Varustevuokrat	77448

SAKARI PALO

Raattama 3.2.2016

Haluatko liittyä jäseneksi

www.lapinkavijat.fi>Jäseneksikö ?>Liittymislomake

Tai ota yhteys:
[jasenasiat\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:jasenasiat(at)lapinkavijat.fi)

Helsingin Seudun Lapinkävijät noudattavat järjestämässään tilaisuuksissa yleisiä korona-ohjeita. Tarkista eri tapahtumien tilanne tapahtuman vastuhenkilöltä.

HELMIKUU

HELMIKUU

HELMIKUU

HELMIKUU

To 17.2. klo 18–20 Karttojen maailma ennen ja nyt
Rikhardinkadun kirjasto, Ture-sali, Rikhardinkatu 3
17.2. Tapahtuma on siirretty torstaille 21.4.

Vaeltajalle ja suunnistajalle kartat ovat välttämättömät. Ne sisältävät paljon tarpeellista ja hyödyllistä informaatiota. Karttojen sisällön ymmärtäminen on tärkeää, mutta kiinnostavaa on myös pohtia miten kartat ovat kehittyneet ajassa. Miten kartat ovat syntyneet? Miten niitä on tehty ennen? Miten niitä nykyään tehdään? Näihin kysymyksiin pureudutaan illan mittaan.

Asiantuntijoina ovat Marjo T. Nurminen John Nurmisen Säätiöstä ja Pyry Kettunen Maanmittauslaitoksesta. Kello 18–19 aiheena: Miten karttoja tehtiin ja mihin niitä tarvittiin antiikista 1800-luvulle? (Marjo T. Nurminen) ja kello 19–20 aiheena: Kartat ja kartografian menetelmät nykyään (Pyry Kettunen).

Vastuuhenkilö: *Leena Storgårds*, puh 040 809 5885.

Pe 18.2. klo 18 Kuutamolumikenkäily Nurmijärvellä Myllykosken lähimaastoissa

Kokoonnumme Myllykosken parkkipaikalla klo 18 (Hämeenlinnanväylältä käännytään Nurmijärven liittymässä Sipoon-tielle itään. Parkkipaikka on heti Vantaanjoen ylittävän sillan jälkeen tien pohjoispuolella).

Lumikenkäilemme n. 3 tunnin ajan, välillä tai lopussa evästeilyt tulipaikalla. Sään mukainen varustus taukotakkeineen, ot-salamppu, omat eväät. Tiedustelut ja ilmoittautumiset iltaisin *Airi Harjulalle* 050 341 3070. Ilmoita tarvitsetko kyytiä tai voitko tarjota kyytiä. Katso kimpapakyytiohjeet sivulla 21.

Mahdollisuus vuokrata (5 €) Airilta muutamat lumikengät. Ilmoita mahdollisuudesta tarjota kyytiä esim. Kivistön asemalta. Jos ei ole lunta, kävellään ilman lumikenkiä.

Retki on yhteinen Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

La 19.2 klo 11–16 Talkoot ja lauantaisauna Karjakaivolla
Siirretään tontin rajalle valmiiksi pinottuja puita ahkioilla, pilkokaan ja varastoidaan. Lumisen aherruksen päätteeksi osallistujille tarjotaan lämmintä keittoa, tee ja kahvi.
Ota myös omaa evästä mukaan. Mahdollisuus saunomiseen ohjeistusta seuraten.

Vastuuhenkilö *Kaisa Peuramäki* talkootk(at)lapinkavijat.fi tai 050 353 7637.

Pe 25.2. klo 17 Lumikenkäily Helsingin Mustavuorella.
Kokoonnumme n kahden tunnin lumikenkäilyyn Mustavuoren parkkipaikalla klo 17 (Itäväylän varressa Kallvikintiestä n. 700 m päässä Porvooseen päin).

Sään mukainen varustus, otsalamppu, lämmintä juomista. Tiedustelut ja ilmoittautumiset iltaisin *Airi Harjulalle*, 050 341 3070. Mahdollisuus vuokrata (5€) Airilta muutamat lumikenkät. Retki on yhteinen Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

MAALISKUU

MAALISKUU

MAALISKUU

MAALISKUU

Ke 2.3. klo 18–20 Kevätkokous ja kerhoilta

Pasilan kirjasto, Rautatieläisenkatu 8, sisäänkäynti Kellosilta 9:n puolelta (mahdollisesti auditorio, tarkka paikka selviää au-lavahtimestarilta) ja Zoom-etäyhteys.

Kokouksessa käydään läpi sääntömääräiset asiat: vuoden 2021 toimintakertomus, tilinpäätös ja toiminnantarkastuskertomus sekä myönnetään vastuuvapaus hallitukselle.

Koronapandemian aiheuttamasta poikkeustilanteesta johtuen kokoukseen pitää ilmoittautua etukäteen aikavälillä 21.–25.2.2022: sirkka.leppanen(at)lapinkavijat.fi, 050 3465 876. Ilmoita nimesi, sähköpostiosoitteesi, puhelinnumerosi ja osallistutko paikan päällä vai etäyhteydellä. Mahdollisten kokoon-tumisrajoitusten sallimat läsnäolopaikat täytetään ilmoittautu-misjärjestyksessä.

Kokousaineisto lähetetään kokoukseen ilmoittautuneille sähköpostitse ja jaetaan kokouspaikalla ennen kokousta.

Koska vielä ei tiedetä kokouksen ajankohtana mahdollisesti voimassa olevia kokoontumisrajoituksia, hallitus on päättänyt

sallia kokoukseen osallistumisen myös Zoom-etäyhteydellä. Hallitus kuitenkin suosittelee paikan päällä osallistumista, jos pystymme pitämään normaalin kokouksen ilman rajoituksia. Etäosallistujiksi ilmoittautuneille toimitetaan tarkat ohjeet yhteyden muodostamiseksi joko tietokoneella tai mobiililaitteella (älypuhelin tai tablettitietokone).

Mikäli pystytään järjestämään normaali kokous kirjaston auditoriossa vähintään 10 henkilölle, pidetään sen jälkeen kerhoilta, muussa tapauksessa kerhoilta siirtyy myöhempään ajankohtaan.

Normaali kokous ja kerhoilta pyritään striimaamaan YouTubeen, linkki siihen julkaistaan muutama päivä ennen kokousta nettisivujemme Ajankohtaista-osiossa (www.lapinkavijat.fi). Tallenteen voi katsoa samasta linkistä myöhemminkin. Jos auditorioon ei päästä ja kokous pidetään pääasiallisesti Zoomissa, kokouksesta tehdään tallenne, johon linkki ilmoitetaan Ajankohtaista-osiossa mahdollisimman pian kokouksen jälkeen. Seuratkaa siis nettisivujemme ajankohtaistiedotteita.

Kerhoilta: Uuvi ja Uudenmaan ulkoilukohteet

Uudenmaan Virkistysalueyhdistys eli Uuvi (www.uuvi.fi) tulee kertomaan toiminnastaan ja esittelemään lukuisat ulkoilukohteensa erilaisine palveluineen, jotka sopivat monenmoiseen ulkoiluun ja tekemiseen makkaranpaistosta polkujuoksuun. Ulkoilukohteiden joukosta löytyy niin sisämaan metsiä ja järviä kuin kalliosaaria ja hiekkarantoja meren ääreltä.

La 5.3. klo 11 Lumikenkäretki Hyvinkään Usmissa

Kokoonnumme ns kokopäivän lumikenkäretkelle Usminjärven uimarannan parkkipaikalla, Usminjärventie 206, klo 11. Lumitilanteesta riippuen selviää reitin pituus, mutta vietämme useamman tunnin nauttien Usmin vaihtelevista maastoista ja evästellen nuotiolla. Maasto on haastavaa. Sään mukainen varustus taukotakkeineen ja vaihtokäsinein, tukevat kengät, säärystimet, istuinalunen, omat eväät.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset iltaisin *Airi Harjulalle*, 050 341 3070. Mahdollisuus vuokrata (5€) Airilta muutamat lumikengät. Jos ei ole lunta, kävellään ilman lumikenkiä. Ilmoita tarvitsetko kyytiä tai voitko tarjota kyytiä esim Hyvinkään asemalta. Katso kimppakyytiöhjeet sivu 21.

Retki on yhteinen Kavtsin kanssa ja avoin kaikille.

Ke 9.3. klo 18–20 Retkeilijän ensiaputarvikkeet ja lääkkeet
Rikhardinkadun kirjaston Ture-sali 1. krs, Rikhardinkatu 3, Helsinki

Vaikka olisit käynyt monet ensiapukurssit, joudut reppua paketessa konkreettisesti miettimään, mitä ensiaputarvikkeita ja lääkkeitä oikein tulisi olla mukana. Monikäyttöisyyttä on hyvä miettiä, sillä turhaa kannettavaa ei kannata ottaa. Jotkin tarvikkeet voisivat olla ryhmän yhteisiä.

Terveydenhoitaja *Airi Harjula* opastaa meitä hankkimaan asianmukaiset tarvikkeet ja myös opastaa niiden käyttämisessä. Ilmoittaudu viimeistään su 6.3. vastuuhenkilölle:

Joanna Kurki, 040 572 7508 tai joanna.kurki(at)gmail.com.

La 12.3. Uusien jäsenten tapahtuma
Lapinkävijät ja tukikohtamme tutuiksi

Lähdemme klo 10 Haltian edestä Karjakaivolle tutustumaan lapinkävijöiden toimintaan ja tukikohtiin. Bussi 245 Espoon asemalta lähtee klo 09.16

(tarkista aikataulu ja pysäkin sijainti).

Opastetulla matkalla Haltialta Karjakaivolle tarvitset keliin sopivat varusteet. Karjakaivolle voi saapua myös omin neuvoin. Ohjelma Karjakaivolla alkaa noin klo 11. Karjakaivolla laitamme saunan lämpenemään ja harjoittelemmekin mahdollisesti puuttuvia, mutta tukikohdillamme tarpeellisia taitoja. Tämän jälkeen syömme hernekeittoa. Jos haluat muuta evästä, niin ota mieleiset eväät mukaan. Hernesopan jälkeen keitetään kahvit ja kerrotaan Lapinkävijöistä, Karjakaivosta ja Kuskajärven tukikohdista.

Kahvien ja turinoiden jälkeen opetellaan tarpeen mukaan lisää tukikohdilla tarpeellisia taitoja ja saunotaan osallistujien lämmittämässä saunassa. Takkatulella voi paistaa makkaraa tai vastaavaa.

Ilmoittaudu tapahtumaan 29.2. mennessä. Kerro myös haluatko hernekeittonsi kasvis- vai lihaversiona.

Tarvittavat varusteet (jos sinulla on): kartta ja kompassi, ruokailuvälineet ja kahvikuppi. Pyyhe ja pefletti, jos saunot. Ot-salamppu.

Ilmoittautumiset ja lisätiedustelut *Markus Pyhälä*, markus.pyhala@lapinkavijat.fi tai 040 419 0967.

HUHTIKUU

HUHTIKUU

HUHTIKUU

HUHTIKUU

17.2. Tapahtuma on siirretty torstaille 21.4.

Katso tiedot sivulta 5.

La 23.4. klo 11–15 Talkoorinki Karjakaivolla

Talkoorinkiläiset kutsutaan Karjakaivolle ilman mitään muuta työvelvoitetta kuin sopan ja saunan lämmittäminen. Tutustutaan toisiimme sekä Karjakaivoon ja sinne suunnitteilla oleviin korjaus- ja rakennustöihin. Tarjolla on soppaa (myös kasvis-versio), kahvia ja teetä sekä pullaa. Ota omat ruokailuvälineet ja saunatarpeet mukaan. Tarvittaessa voidaan järjestää miesten saunavuoro jo klo 14–15, jos joku ei ehdi odottamaan lauantaisaunan miesten vuoroa klo 17–19, naisten saunavuoro on klo 15–17.

Ilmoittaudu viimeistään ke 20.4.2022, jotta soppaa riittää kaikille: *Kaisa Peuramäki*, talkootk(at)lapinkavijat.fi, 050 353 7637. Kerro samalla, jos tarvitset opastusta Karjakaivolle tai haluat muuten vaan kävellä porukassa.

La 23.4 klo 15–19 Lauantaisauna Karjakaivolla

Suunnitelmissa miesten ja naisten kahden tunnin saunavuorot. Naiset ensin, vuorottelemme.

Vastuuhenkilö *Kaisa Peuramäki* talkootk(at)lapinkavijat.fi tai 050 353 7637.

Ti 26.4. klo 17.30–20.00 ja to 28.4. Retkisuunnistuskurssi

Teoriailta Rikhardinkadun kirjastossa, Rikhardinkatu 3, 1. kerros, Ture-Sali

Kurssilla paneudutaan erityisesti maaston ja kartan tietojen yhdistämiseen ja tutkimiseen sekä kompassin käyttöön. Teoriailta (26.4.) ennen on syytä tehdä annetut ennakkotehtävät, jotta illasta saa mahdollisimman paljon irti. Ennakkotehtävän asioita ei käydä enää teoriailtana läpi.

Tarvitset teoriailtaan kompassin ja muistiinpanovälineet. Tarvittavat kartat jaetaan muun materiaalin kanssa teoriaillassa. Teoriaillan opit siirretään käytännöntaidoiksi torstaina 28.4. Kokoontumispaikka ja -aika ilmoitetaan teoriaillassa. Teoriail-

lan opettajat ovat *Raija Hentman* ja *Risto Heinänen*. Käytännön osuudella on useampi ohjaaja, sillä osanottajat jaetaan pienryhmiksi.

Ilmoittautumiset *Risto Heinäselle* joko sähköpostiosoitteeseen [risto.heinanen\(at\)luukku.com](mailto:risto.heinanen(at)luukku.com) tai tekstarina numeroon 050 326 3994 viimeistään pe 22.4. Ilmoittautumiset kuitataan vastaanotetuiksi. Maksuton kurssi on avoin kaikille. Kurssin osanottajamäärä riippuu tuolloisista koronarajoituksista.

Ke 4.5. klo 19.00–22.00 Linturetki Keskuspuistoon

Kokoontuminen ja lähtö Pitkäkösken ulkoilumajan pihalta (Kuninkaantammentie 19, 00430 Helsinki)

Lähdemme katselemaan, ja ennen kaikkea kuuntelemaan lintuja Keskuspuiston pohjoisosan metsään. Kuljemme Korpipolkua, käymme Haltialan aarnimetsässä, ja palailemme Vantaanjoen vartta takaisin Pitkäköskelle. Reitille osuu monenlaisia biotooppeja, joten metsässä elävien lajien lisäksi voidaan kuulla ja nähdä myös pelto- ja pensaikkomaiden livertäjiä. Varustautukaa sään mukaan ja ottakaa kiikarit matkaan. Eväät täydentävät varustuksen.

Retkelle ei tarvitse ilmoittautua, mutta kannattaa soittaa ensin retken vetäjälle *Ari 'Juissi' Saariselle* (0400 620 595), jos sää-tiedotus lupaa erityisen tuulista tai kurjaa säätä. Linnut pitävät nimittäin silloin nokkansa kiinni.

La 7.5. klo 10–12.30 Kevätsiivous Karjakaivolla

Korona-aikanakin pihapiirin ja yhteisten tilojen kunnostus on tarpeen ja tulijan on mukava saapua siisteihin tiloihin. Talkoisiin ei tarvitse ilmoittautua erikseen, muista ilmoittautua avajaisiin! Vastuuhenkilö *Kaisa Peuramäki* [talkootk\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:talkootk(at)lapinkavijat.fi) tai 050 353 7637.

La 7.5. klo 13 Kesäkaudenavajaiset Karjakaivolla

Kun kevätsiivous on saatu päätökseen ja paikat hohtavat puhauttaaan, kesäkausi voi juhlavasti alkaa. Lippu nousee salkoon klo 13. Tarjolla on lohisoppaa ja pullakahvit. Alamajan sauna tarjoaa makoisat löylyt, Jotta soppaa tulisi tarpeeksi, ilmoita tulostasi 1.5. mennessä ensisijaisesti sähköpostilla, *Marja Luhtala*, [luhtalamarja\(at\)gmail.com](mailto:luhtalamarja(at)gmail.com), 045 264 3901.

To 12.5. (varapäivä to 19.5.) klo 18.00 Villiruokakurssi
Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen Torppa Helsingin Talosaarella

Tähän aikaan keväästä luonto pursuaa syötävää. Helsingin Seudun Lapinkävijöiden ja Tunturikerho Kavtsin jäsenet käyvät taas herkkupatojen ääreen Irma Tolosen ja Raija Hentmanin opastuksella. Koska kevään etenemisestä ja yrttien kasvuvauhdista tietää vasta toukokuussa, kurssille on myös varapäivä. Opetus siirtyy varapäivään vain, jos kevät on kovin myöhässä.

Kokoonnumme Helsingin itäisimmässä kolkassa, Talosaaren ulkoilualueella, jossa käytössämme on Helsyn tukikohta, Torppa. Toimimme pääasiassa ulkotiloissa. Ruoan valmistusta edeltää villivihannesten keruu ja sitten ryhdytään tositomiin. Ruokaohjeet määrittävät kaupasta hankittavat tarveaineet ja niiden hinnan, osanottajien määrä taas kuinka moneen osaan kulut jaetaan. Oletettavasti hinta tulee olemaan 10–20 euroa hengeltä. Tiedon osanottomaksun suuruudesta, saapumisohteet ja varustautumisvinkit lähetetään kurssille ilmoittautuneille.

Ilmoittautumiset viimeistään perjantaina 6.5. joko *Raija Hentmanille* sähköpostiosoitteeseen [raija.hentman\(at\)nic.fi](mailto:raija.hentman(at)nic.fi) tai *Irma Toloselle*, [itirmatolonen\(at\)gmail.com](mailto:itirmatolonen(at)gmail.com). Ei puhelin- tai tekstiviesti-ilmoittautumisia. Lisätietoja voi kysyä Raijalta (0400 380 606) tai Irmalta (040 732 6851). Kurssille mahtuu enintään 20 osanottajaa.

Pe-su 13.–15.5. Nuku yö ulkona, retkiviikonloppu

Kokoonnumme Karjakaivolle perjantaina klo 18. Viikonlopun aikana tutustumme Karjakaivon erämaiseen tukikohtaamme, teemme kaksi päiväretkä lähimaastoissa ja tutustumme retkeilyssä ja vaelluksilla tarvittaviin taitoihin.

Perehdyimme suunnistuksen saloihin, telttapaikan valintaan sekä teltan pystytykseen, riippumattoon yöpymisvaihtoehtona sekä retkikeittimien monipuoliseen maailmaan. Lisäksi kuulemme jokamiehen oikeuksista ja tarinaa yhdistyksestämme. Osallistujille tarjotaan tuliaispullakahvit ja lauantaina aamupalaksi puuroa ja kahvia tai teetä. Lauantairetken jälkeen sauna on lämpimänä (uima-asu ja pyyhe mukaan).

Ilmoittautumiset viimeistään 30.4. lomakkeella, joka löytyy 1.4. osoitteessa lapinkavijat.fi > Tapahtumat. Ilmoittautuneille kerrotaan toukokuun alussa tarvittava varustus ja mistä voi saada puuttuvia varusteita.

La 21.5. klo 10–16 Korjaustalkoot Karjakaivolla

Aloitetaan rakennusten vaatimat korjaustyöt alamajalla. Tarvemmin saat tietoa lähempänä ajankohtaa: *Markus Pyhälä* 040 419 0967 ja *Antti Pasanen* 050 376 8590.

TULEVIA

To 2.6. Retkiruokaa lasten kanssa

Ruokatauko on retken odotetuin hetki. Mitä kaikkea voikaan valmistaa retkikeittimin ja ehkäpä nuotiollakin lasten kanssa? Siitä tarkemmat tiedot tulevat Lapinkävijään 2/2022 sekä kotisivuillemme lapinkavijat.fi.

La–su 4–5.6. Korjaustalkoot Karjakaivolla

La–Su 18.–19.6. Perheretki Vartiosaaren

Vietämme kesäviikonlopun Vartiosaarella, joka sijaitsee Itä-Helsingissä Laajasalon ja Tammisalonsa kinalossa. Sillattomana säilynyt Vartiosaari edustaa parinkymmenen ympärivuotisen asukkaansa kera nykymaailmassa harvinaiseksi käynnyttä saaristolaiselämänmuotoa. Saarella on 57 huvilaa, joista useimmat on vuokrattu erilaisille yhdistyksille. Vartiosaaren luonto on säilynyt monimuotoisena ja yli puolet saaren pinta-alasta on luokiteltu arvokkaiksi luontokohteiksi.

Retken aikana tutustumme Vartiosaaren luontoon ja terveystuontopolkuun, saunomme, uimme, käymme tervehtimässä vuohia ja lampaita, grillaamme ja vietämme leppoisasti aikaa yhdessä. Käytössä on kajakkeja, märkäpukuja ja polkuveneitä. Retki sopii erityisen hyvin koululaisille ja teineille vanhempineen. Lapsilla tulee olla hyvä uimataito, vastuu lasten vahtimisesta on vanhemmilla.

Majoitumme Vartiosaaren kesätoimintakeskuksessa, jossa käytössämme on päätalo Furubacka. Yöpymistilat ovat 4 hen-

gen huoneissa. Voit myös halutessasi majoittua omassa teltassasi, yöpyjien määrä on joka tapauksessa rajattu 16 henkeen. Mukaan tarvittavat petivaatteet (lakana ja tyynyliina) sekä viikonlopun ruuat. Käytössämme on päärakennuksen hyvin varusteltu keittiö, josta löytyy kaikki tarvittava ruokailuvälineitä myöten. Vartiosaareen on yhteiskuljetus veneellä Laajasalosta. Retki on maksuton.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset 12.6. mennessä mielellään sähköpostilla, *Sari Haarala*, haaralasari(at)gmail.com tai 0400 808911.

Ke 22.6. Naisten iltasauna Karjakaivolla

La 23.7. Lauantaisauna Karjakaivolla

Heinäkuu Korjaustalkoot Karjakaivolla

Pe-su 5.–7.8. Saaristoretki Ahvenanmaan Kökariin

Kökar on Ahvenanmaan saariston ulommaisina saariryhmä, joka koostuu asutusta isommasta saaresta, jota ympäröivät tuhannet pienemmät saaret ja luodot. Matkailijoita eniten houkuttava piirre Kökäriin on sen majesteettinen luonto, joka on ulkosaaristossa usein karu ja kivinen, mutta sille on tyyppillistä myös vehreät metsiköt, kauniit niityt ja suojaavat lahdet, joissa voi uida. Jo laivamatka sinne on elämys, sillä lautta kulkee keskellä maailman kauneinta saaristoa Korppoosta Kökariin.

Viikonlopun aikana tutustumme Kökäriin pääsaaren opastetulla kierroksella mm. Otterböten pronssikautiseen asuinpaikkaan, kirkkoon, fransiskaani luostarin raunioihin ja Peders Aplagård -omenatilaan sekä teemme veneretken kreivin paratiisisaarelle Källskäriin. Lisäksi on mahdollisuus tutustua omatoimisesti saaren luontoon esim. Kalenin luontopolulla.

Majoitumme 2 hengen huoneissa Hotel Brudhällissa, joka on viihtyisä perhehotelli Kökäriin vierasvenesatamassa.

Lähdemme Helsingistä perjantai- aamuna noin klo 10 ja palamme sunnuntai-iltana. Aikataulu tarkentuu kevään aikana. Retken hinta on 375–425 € riippuen osallistujamäärästä sisältäen tilausbussin, yhteysaluksen, kaksi yötä hotellissa aamiaisineen, veneretken ja opastukset, illalliset perjantai- ja lauan-

tai-iltana, lounaan lauantaina sekä iltasaunan yhtenä iltana. Lisämaksu 1 hengen huoneesta 95 €, saatavilla rajoitetusti. Maksuohjeet lähetetään ilmoittautuneille erikseen. Retkelle otetaan mukaan enintään 38 osallistujaa.

Ilmoittautumiset 31.5. mennessä, *Sari Haarala*, 0400 808 911 tai [haaralasar\(at\)gmail.com](mailto:haaralasar(at)gmail.com). Ilmoita mahdolliset ruokavaliot/allergiat samalla.

Tietoa Kökarista: www.kokar.ax. Tietoa majoituspaikasta: www.brudhall.com/fi/.

Huom! Retkellä on normaalista poikkeavat peruutusehdot:

- Peruutus viimeistään 46 vrk ennen matkan alkua, veloitetaan toimistokuluina 20 €/hlö.
- Peruutus myöhemmin kuin 46 vrk, mutta viimeistään 48 tuntia ennen lähtöä, veloitetaan ne kustannukset, joista HSL ei saa maksun palautusta (esim. majoituspalvelut, osuudet yhteisistä tilausajoista ja majoituksista).
- Peruutus myöhemmin kuin 48 tuntia ennen lähtöä, on matkanjärjestäjällä oikeus pidättää koko matkan hinta.

La 13.8. Vesiretkeilypäivä Karjakaivolla

Päivän aikana kokeillaan erilaisia koottavia tai pumpattavia vemppeitä, joilla voi edetä vesitse. Tarkemmin seuraavassa lehdessä.

27.–28.8. Suomen luonnon päivä. Nuku yö ulkona -tapahtuma Karjakaivolla

lisätietoja seuraavassa lehdessä

SAKARI PALO

Rautuoja

LOMA

LOMA

LOMA

LOMA

LOMA

Lomaviikoille ja vaelluksille osallistuminen edellyttää joko HSL:n tai yhteistyökumppaniyhdistysten jäsenyyttä.

Talvihuoltoviikko 19.–26.3. 2022

Lähde Lappiin nauttimaan talvesta ja erämaa-alueen rauhasta! Isännät ovat Kukasjärvellä huoltohommissa. Majaan mahtuu kymmenen talvesta nauttivaa ulkoilijaa, jäseniä ja heidän vieraitaan. Huoltoviikolla talvi on yleensä parhaimmillaan! Kukasjärvi ympäristöineen tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet. Majan ympärillä aukeaa umpihanki siitä nauttivalle, ja koneladullekin pääsee näppärästi. Yläksen laaja latuverkko on parin kilometrin päässä. Siirtymiä varten matkaan kannattaa ottaa myös isosompaiset sauvat, jos sellaiset omistaa. Isännät ja kokeneemmat vieraat neuvovat tarpeen mukaan ensikeräisiä sekä tiedonjanoisia. Retkiseuraakin voi löytyä. Sauna lämpenee joka ilta. Ilmoittautumiset, lisätiedot ja aikatauluneuvot *Markus Pyhälä*, markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi tai 040 419 0967. Majoitus on maksullinen.

Hiihtovaellus Ropinsalmelta Kilpisjärvelle 2.–10.4.2022

Koska korona ei näytä hellittävän, ja rajan ylitys Norjaan ja Ruotsiin saattaa olla mahdotonta, vaellus siirretään kokonaan Suomen puolelle, niin sanotuille Käsivarren välituntureille. Alue on etelämpänä, joten koivikot antavat monin paikoin suojaa toisin kuin pohjoisen suurtuntureilla. Matkaan lähdetään Ropinsalmelta, ja kuljetaan Ropin, Kaskasjoen, Suppjoen eli Puuvrasjoen ja Ailakkajärven autiotupien kautta Kilpisjärvelle. Jollei autiotupiin mahdu yöpymään, niitä voi ainakin käyttää varusteiden kuivattamiseen ja ruoanlaittoon. Teltassa on sitä paitsi rauhallisempaa nukkua.

Päivittäiset hiihtomatkat ovat noin 10–16 karttakilometriä, joten reitti on hiihtomatkosten puolesta vaativampi kuin Norjaan ja Ruotsiin suunniteltu reitti. Päivämatkoja on mahdollista lyhentää leiriytymällä kämppien välillä. Sää ja keliolosuhteet voivat vaikuttaa reittisuunnitelmaan.

Myös osanottajamäärää täytyy koronan takia rajoittaa, joten muukaan mahtuu enintään 5 hiihtäjää. Ryhmä kokoontuu Ropinsalmella lauantaina 2.4. ja paluumatkalle lähdetään sunnuntaina 10.4.

Vaelluksen hinta on 145–210 euroa osanottajamäärästä riippuen. Hintaan sisältyvät opastus, yhteinen juhla-ateria matkan aikana, vaelluksen päätteeksi majoitus ja sauna Saivaara-mökissä sekä päätöspäivällinen ja aamupala Hotelli Kilpiksessä. Juna- ja bussimatkat jokainen varaa ja maksaa itse, sillä näin pie-

nellä porukalla itse ostettu lippu voi tulla edullisemmaksi. Bussi, joka lähtee Rovaniemen rautatieasemalta 2.4. klo 8.20, on Ropinsalmella noin klo 15.15, ja näillä näkymin lähdetään kohti Ropin autiotupaa suoraan bussilta.

Ilmoittautumiset viimeistään pe 4.3.2022 *Raija Hentmanille* sähköpostiin [raija.hentman\(at\)nic.fi](mailto:raija.hentman(at)nic.fi). Laita mukaan myös puhelinnumerosi. Raijalta voit kysellä lisätietoja numerosta 0400 380 606, mutta puhelimitse ei voi ilmoittautua. Ennakkopalaveri pidetään illansuussa sunnuntaina 13.3., jos päivä sopii lähtijöille.

Peruutusehdot: Jos vaelluksen peruuttaa (syystä riippumatta) loppulaskun eräpäivän jälkeen, joutuu maksamaan oman osuutensa vaelluksen kiinteistä kuluista, jollei tilalle saada toista henkilöä. Näin siksi, että omakustanteisen matkan lisäkustannusta ei voi enää periä muilta osanottajilta. Niinpä jokaisella on syytä olla oma matkavakuutus.

Hiihtovaellus Meeko–Tenomuotka–Kilpisjärvi 10.–18.4.2022

Toinen vaellus toteutetaan reitillä Meeko–Porojärvi–Tenomuotka–Raittijärvi–Terbmis–Kilpisjärvi. Maastonmuodot ovat loivempia Käsivarren itäosissa, sillä ne kuuluvat Suomen vanhimpaan maaperään, kun taas Yliperän tunturit edustavat Suomen nuorinta kallioperää. Käsivarsi on joka tapauksessa vaativaa vaellusympäristöä.

Aloituspaikkaan siirrytään sunnuntaina 10.4. kelkkakyydillä. Majoitukset ovat pääosin autiotuvissa ja teltoissa. Päivämatkat vaihtelevat 10–16 karttakilometriin. Paluumatkalle lähdetään pääsiäismaanantaina 18.4.

Vaelluksen hinta on 418–346 euroa osanottajamäärästä riippuen. Hintaan sisältyvät opastuksen lisäksi kelkkakuljetus, yhteinen juhla-ateria, majoitus Raittijärvellä, yksi yö Terbmiksen varaustuvassa sekä yöpyminen, sauna ja puolihoito Hotelli Kilpiksen retkeilymajassa. Jokainen vastaa muista kuluistaan, kuten juna- ja bussimatkoista.

Ilmoittautumiset viimeistään pe 4.3.2022 *Raija Hentmanille* sähköpostiin [raija.hentman\(at\)nic.fi](mailto:raija.hentman(at)nic.fi). Laita mukaan myös puhelinnumerosi. Raijalta voit kysellä lisätietoja numerosta 0400 380 606, mutta puhelimitse ei voi ilmoittautua. Ennakkopalaveri kuten Ropinsalmi–Kilpisjärvi-vaelluksella, samoin peruutusehdot.

Päiväretkiviikko Ilomantsissa 4.–11.6.2022

Viikon aikana tutustumme päiväretkillä Ilomantsin luontoon, joka on soiden, vaarojen, harjujen, aarnimetsien ja vesistöjen muodostama kokonaisuus. Pati-koimme poluilla Petkeljärven kansallispuistossa, Susitaivalta, Tapion taivalta ja Taitajan taivalta. Lisäksi tutustumme karjalaisen kulttuurin erityispiirteisiin, sota- ja teollisuushistoriaan, manner-EU:n itäisimpään pisteeseen sekä Hermannin viinitorniin.

Päivittäin patikoimme 10–15 km. Retken hinta on n. 200–250 €. Hinta tarkentuu, kun tiedämme osallistujamäärän (max 19) ja majoittumisjärjestelyt. Hintaan sisältyvät paikalliskuljetukset Joensuusta Ilomantsiin tulopäivänä ja takaisin Joensuuhun lähtöpäivänä sekä päivittäiset kuljetukset Ilomantsissa, majoitus Petkeljärvi Centerissa neljän hengen huoneissa ja oppaan palvelut. Huoneita on varattu kuusi ja jokaisessa on kaksi kerrossänkyä (mahdollista varata kahdelle, kolmelle tai neljälle henkilölle osallistujamäärän mukaan). Majapaikassa WC-, suihku- ja keittiötilat ovat yhteiskäytössä. Sauna ja ateriapalveluita on saatavilla eri korvauksesta. Pyyhkeet ja lakanat voi vuokrata. Kokoontumispaikka on Joensuun rautatieasema. Kokoontumisaika tarkentuu, kun VR kertoo aikatauluista.

Maksuohjeet lähetetään ilmoittautuneille erikseen. Ilmoittautumiset 31.3. mennessä: *Juha Karsikas*, 040 548 1250, juha.karsikas(at)icloud.com
Tietoa retkikohteista: <https://visitilomantsi.fi/d/retkeily-ja-vaellusreitit>
Tietoa majoituspaikasta: <https://visitilomantsi.fi/d/petkeljarvi-center>

Kesähuoltoviikko 4.–12.6.2022

Isännät ovat Kukasjärvellä laittamassa paikkoja kuntoon kesää varten. Majaan mahtuu kesän tuloa tarkkailevia ulkoilijoita - jäseniä ja heidän vieraitaan. Isännät neuvovat tarpeen mukaan ensikertalaisia tai muuten tiedonjanoisia. Retkiseuraakin voi löytyä. Sauna lämpenee joka ilta. Ilmoittautumiset, lisätiedot ja aikatauluneuvot *Markus Pyhälä*, markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi, 040 419 0967. Majoitus on maksullinen.

Pyöräretki saaristoon 18.–22.6.2022

Ennen juhannusta järjestetään yhdistyksen pyöräretki Turun ja Ahvenanmaan saaristoon. Päivämatkat ja satulassa vietetty aika vaihtelee osin lauttojen aikataulujen vuoksi. Taukoja pidetään ja vauhti sovitetaan osallistujien mukaan. Lisätietoja lehdessä 2/2022, nettisivujen toimintakalenterissa www.lapinkavijat.fi ja [markus.pyhala\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi), 040 419 0967.

Pidennetty viikonloppuvaellus Kolilla ke–su 30.6.–3.7.2022

Suomen yksi tunnetuimmista kansallispuistoista odottaa Lapinkävijöitä pidennetylle viikonloppuvaellukselle Kolille, 35-40km pituiselle Herajärven kierrokselle. Vaellusreitti tarjoaa upeita maisemia jylhien vaarojen laelta. Korkeuserojen ja maaston epätasaisuuden takia reitti on vaativa, tiedossa on jyrkkiä nousuja ja laskuja. Yövyimme reitillä ainakin kaksi yötä omissa majoitteissa.

Tarkemmat tiedot reissun ohjelmasta ja hinnasta tulee helmikuun aikana Lapinkävijöiden sivuille tapahtumakalenteriin sekä yhdistyksen facebook sivuille. Lähtö Helsingistä ke 30.6 aamujunalla Joensuuhun, josta yhteiskuljetus Kolille. Retkelle otetaan noin 7 henkilöä.

Ilmoittautuminen 20.5.2022 mennessä *Marina Koskelaiselle* sähköpostiin koskelainen.marina(at)gmail.com. Puhelimitse 0400 291 550 ei voi ilmoittautua, mutta voi kysellä lisätietoja, kunhan reissun ohjelma täsmentyy helmikuun aikana.

Kukasjärven retkeilyllinen talkooviikko 30.7.–6.8.2022

Talkoissa niitetään heinät, siivotaan ja kunnostetaan paikkoja. Talkoiden lomassa ehditään hieman retkeilemään opastetusti ja/tai poimimaan vaikkapa hilloja. Sauna lämpenee joka ilta.VR myy jo lippuja yöjuniin. Tällä hetkellä makuupaikoille myydään vain kokonaisia hyttejä, eli hinta on sama matkustaapa hytissä yksin tai kaksin. Kolarin junassa hyttiin voi valita jopa kolme henkeä samaan hintaan.

Yhdistys maksaa menomatalla kimppataksin Äkäslompolosta Pyhäjärven parkkipaikalle. Taksi lähtee Äkäslompolosta n. klo 13 ja siihen ehtii perjantaina Kolariin lähtevällä yöjunalla sekä siihen liittyvällä Äkäslompolon bussilla.

Paluumatkalle yhdistys maksaa kimppataksin Pyhäjärven parkkipaikalta Kittilään. Taksin lähtöaika sovitaan talkoissa, mutta taksilla ehtii 15.20 Rovaniemelle lähtevään bussiin, josta taas ehtii 17.45 etelään lähtevään junaan. Muitakin kyytejä voi käyttää, mutta silloin pitää järjestää itse kyydit perille asti. Yhdistyksen maksama kimppataksi järjestetään vain edellä mainittuina päivinä ja edellä mainittuihin kohteisiin.

Ilmoittautumiset, lisätiedot ja tarkemmat aikataulut. *Markus Pyhälä*, markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi, 040 419 0967. Majoitus on talkooväelle maksuton.

Vaellus Ruotsin Vindelfjällin tuntureilla 17.–27.8.2022

Vindelfjällin laaja luonnonsuojelualue sijaitsee Ruotsissa noin Tornion korkeudella, lähellä Norjan rajaa. Tärnaby ja Hemavan ovat tunnettuja hiihtokeskuksia ja Kungsledenin eteläisin osuus päättyy Hemavanin kylään. Tällä kertaa komeaa tunturialuetta lähestytään etelästä, Tärnabyn kylästä, ja ennen Syterin tunturitupaa siirrytään Kungsledenille.

Vaelluksen päivämatkat ovat 7–14 kilometriä ja tarkoitus on yöpyä pääasiassa Svenska Turistföreningenin maksullisissa tunturituovissa. Kaksi yötä vietetään sääsuojien vieressä. Osalla tuvista on mahdollista ostaa ruokatarvikkeita, joten kaikkea ei tarvitse kantaa mukanaan. Tarkoitus on selvitä mahdollisimman kevyin varustein. Matkoihin kuluu menen tullen pari päivää, sillä reittiä (juna Vaasaan, laiva Uumajaan, bussi Tärnabyhyn ja sama järjestys Ammarnäsistä Uumajan kautta kotiin) ei onnistu matkustamaan päivässä.

Mukaan mahtuu enintään 7 vaeltajaa. Ilmoittautumiset *Raija Hentmanille* vain sähköpostiin [raija.hentman\(at\)nic.fi](mailto:raija.hentman(at)nic.fi). Kaikkiin Ruotsiin lähetettyihin kysymyksiin ei ole vielä saatu vastausta, joten heti tietojen varmistuessa niistä tiedotetaan vaellukselle ilmoittautuneille, ja lopullisen hinnan varmistuessa nettisivuillamme.

Telttavaellus Piilolan polulla 2.9.–11.9.2022

Piilolan polku on historiallinen erämaareitti pohjoisessa havumetsävyöhykkeessä. Reitti yhdistää Vätsärin erämaa-alueen Suomessa ja norjalaisen Ylä-Paatsjoen kansallispuiston. Lyhyempi reittivaihtoehto on n. 40 km (n. 20 km/suunta), jolloin tiistaina voi pitää lepopäivän tai tutkia Piilolan autioituvan ympäristöä. Pidemmässä vaihtoehdossa käymme tiistaina Piilolan autioituvalla päivärepuin Norjan puolella (Huom! Passi tai kuvallinen henkilökortti oltava mukana), jolloin lisäkilometrejä tulee n. 20. Paluuosuudessa osa ryhmästä kulkee toista reittiä, jolloin päivittäin tulee muutama lisäkilometri. Vaelluksen päätteeksi majoitumme hotelli Ivalossa. Retken vetäjinä toimivat *Juha Karsikas, Ville Rantanen ja Marina Koskelainen*.

Juna lähtee Helsingistä Rovaniemelle perjantaina 2.9. illalla. Sieltä jatkamme vuoro- ja tilausbusseilla vaelluksen lähtöpisteeseen. Helsinkiin palaamme sunnuntaina 11.9. aamulla. Retken hinta on 350–450 € riippuen osallistujamäärästä sisältäen juna- ja bussikuljetukset, yöpymisen vaelluksen jälkeen (sauna, illallinen, aamiainen) ja oppaiden palvelut. Maksuohjeet lähetetään ilmoittautuneille erikseen. Retkelle otetaan mukaan max. 18 vaeltajaa.

Ilmoittautumiset 31.5. mennessä *Juha Karsikas* 040 548 1250, [juha.karsikas\(at\)icloud.com](mailto:juha.karsikas(at)icloud.com).

Tietoa reitistä: <https://www.luontoon.fi/piilolanpolku>

Tietoa majoituspaikasta: <https://hotelivalo.fi/>

Ajankohtaista

Tällä palstalla kerrotaan Helsingin Seudun Lapinkävijöiden hallituksen päätöksistä ja muista jäsenistöä koskevista ajankohtaisista asioista.

Hallituksen päätöksiä

Hallituksen etänä hoidetussa järjestäytymiskokouksessa varapuheenjohtajaksi valittiin edelleen *Raija Hentman*, ja sihteeriksi *Sirkka Leppänen*.

Toimikunnissa on tapahtunut pientä liikehdintää. Koulutustoimikunnan monivuotinen jäsen *Aira Häkkinen* ilmoitti jo hyvissä ajoin jäävänsä toimikunnasta pois. Kiitos Aira kaikista kursseista ja tapahtumista, joita olet ollut järjestämässä. *Leena Storgårds* on uutena jäsenenä jo vahvasti mukana organisoimassa koulutuksia.

Ohjelmatoimikunta sai uuden jäsenen *Esko Pesosesta*, jonka kiinnostus saamelaiskulttuuriin tuo varmaankin toimintaan mukavan lisän.

Tiedotustoimikunnan nimilistaan lisätään *Risto Uljas*, sillä hän on lupautunut *Sakari Palolle* kaveriksi lehden taittohommiin. Iloinen tervetuloivotus kaikille uusille toimijoille!

Lämpimät kiitokset myös *Pauli Jokimiehelle* ja *Kirsti Klemolalle*, jotka päättävät toiminnantarkastajien tehtävänsä viime vuoden tilien tarkastamiseen.

Karjakaivo

Muistathan, että 1.1.2022 lähtien Karjakaivolla sekä yöpyminen että saunominen maksavat jäseniltä 5 €, yhteensä 10 €, ei-jäseniltä 8 € + 8 €. Yhdistyksen järjestämissä saunatapahtumissa maksu on 2 €. Katso kaikki tiedot Yhdistystiedotteesta sivulta 44. Saunakalenterin käyttö jatkuu edelleen, mutta sen käyttö ei ole pakollista. Karjakaivo toimii edelleen autiotupaperiaatteella, eli tiloja ei voi varata omaan käyttöön, ja jokainen huolehtii siivoamisesta ja puiden tekemisestä.

Karjakaivolla tullaan korjaamaan alamajan kuistia ja laiturin penkit, joten laita jo kalenteriisi nuo talkoopäivät. On myös tärkeää, että huomatesasi jonkin asian olevan rempallaan, ilmoitat siitä Karjakaivon isännälle (katso s. 43), jollet itse saa sitä korjattua.

Karjakaivon saunan valaisimiksi on hankittu kolme LED-lyhtyä, jotka toimivat kolmella AA-paristolla. Lyhyt ripustetaan naulaan löylyhuoneen ja pesuhuoneen ikkunoiden taakse. Patterit eivät ole ikuisia, joten kannattaa ottaa mukaan varaparistot. Vaihda käytetyt patterit kerralla ja vie ne pois Karjakaivolta. Tunnelmallista valoa luovat myrskylyhydyt ovat

tietenkin edelleen käytössä, ja käyttöohjeet löytyvät kansioista sekä nettisivuiltamme Karjakaivon toimintaohjeista.

Sarvekkaat

Aira Häkkinen on ollut kahteen otteeseen koulutustoimikunnan jäsenenä, ensin vuosina 2004–2007 ja toisen jakson vuosina 2012–2021. Nuo 14 vuotta ovat hyvä perustelu nimittää Aira yhdistyksen sarvekkaaksi numero 49. On aika aktiivisuudelle ja aika omille asioille.

Toiminnantarkastaja *Pauli Jokimies* pistää vielä paremmaksi: hän on synnännyt yhdistyksen tilejä vuodesta 2003 lähtien. Homma osuu kohdalle kerran vuodessa, mutta on sitäkin tärkeämpi, joten sarvekkaan kilkura numero 50 ripustetaan Paulin kaulaan.

Kimppakyydit ja kilometrikorvaus

Kun Lapinkävijöiden retkelle lähdetään kimppakyydein, kyydin antaja ja kyydin saaja voivat käyttää seuraavaa laskutapaa korvauksen määrittelyyn: kilometrit kertaa 0,25 euroa jaettuna autossa olijoiden määrällä kuljettaja mukaan lukien.

Retkelle ilmoittautuva kertoo samalla kyydin tarpeesta tai montako voit ottaa kyytiin sekä missä päin asuu. Vetäjä jakaa listan tarjoajista ja tarvitsijoista yhteystietoineen, mutta ei muuten osallistu kyytien järjestelyyn.

Kyydin tarvitsija ottaa yhteyttä kyydin tarjoajaan.

Asianosaiset sopivat reitin varrelta kohdan, josta kyydin antaja poimii kyytiläiset autoonsa.

Mikäli kyydin tarjoaja joutuu perumaan osanottonsa, hän ilmoittaa siitä vetäjälle sekä niille henkilöille, joille on luvannut kyydin. Vastaavasti myös kyydin saaja ilmoittaa perumisensa sekä vetäjälle että kyydin antajalle.

Muita asioita

Sihteeri-Sirkka päivitti ajan tasalle talkooringin sähköpostilistan, ja talkooringin toimintaa ollaan nyt toisinaan käynnistämässä. Jos et vielä ole listalla, ja mielit mukaan kivaan ja yhteisölliseen toimintaan, laita postia osoitteeseen talkootk(at)lapinkavijat.fi.

Lapin maakuntamuseosta on tullut yhteydenotto, sillä museot tallentavat myös oman aikamme ilmiöitä tuleville sukupolville. Maakuntamuseota kiinnostaa varsinkin Lappiin suuntautuva toimintamme. Tästä aiheesta kerrotaan lisää, kunhan tallentaminen käynnistyy.

Koronapandemia ei tunnu hellittävän ollenkaan, mutta onneksi sen muunnokset ovat lievempiä. Tämän kanssa eletään, mutta järjestämme kaiken toiminnan, minkä saa järjestää. Tapaamisiin! Tiedot keräsi

Raija Hentman

MATKOJEN PERUUTUSEHDOT

Ennakkomaksu on n. 25 % matkan arvioidusta hinnasta

- Viimeistään 35 vrk ennen matkan alkua, veloitetaan toimituskuluina 20 € / hlö
- Myöhemmin kuin 35 vrk, mutta viimeistään 14 vrk ennen lähtöä, veloitetaan ennakkomaksu.
- Myöhemmin kuin 14 vrk, mutta viimeistään 48 tuntia ennen matkan alkua, veloitetaan 50% matkan hinnasta.
- Myöhemmin kuin 48 tuntia ennen lähtöä, on matkanjärjestäjällä oikeus pidentää koko matkan hinta.

Jos tilaajalla on sairauden tai muun yleisten valmismatkaehtojen mukaisen pakottavan syyn perusteella oikeus peruuttaa matka, on HSL:llä oikeus periä kohtuullinen korvaus matkasta yhdistykselle jo muodostuneista kustannuksista, kuten ennakkoon maksetuista palveluista, joista HSL ei saa maksun palautusta (esim. matkaliput, majoituspalvelut, myös osuudet yhteisistä tilausajoista ja majoituksista). Äkillinen matkalle lähdön este on todistettava lääkärintodistuksella tai muulla luotettavalla kirjallisella selvityksellä.

Kehotamme matkustajaa ottamaan matkavakuutuksen, johon sisältyy peruutusturvavakuutus

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on osanottajien vähyyden tai muun ennaltaarvaamattoman syyn johdosta oikeus peruuttaa lomatilaisuus 14 vrk ennen ilmoitetun tilaisuuden alkamispäivää olematta velvollinen korvauksiin. Järjestäjän peruuttaessa tilaisuuden osanottomaksu palautetaan kokonaisuudessaan.

SAKARI PALO

Havukoskenpuisto 2021

Menneitä

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on taas ollut monia mielenkiintoisia tapahtumia. Tällaisia muistoja oli yhdellä mukana olleella. Tästä jäit paitsi, ellet ollut mukana.

Pikkujoulut

Marraskuun viimeisenä lauantaina mukavan kokoinen joukko jäseniä kokoontui Poliisien majan saunalle Lauttasaassa. Kaunis aurinkoinen päivä, hieno merinäköala ja grillitulet loimottivat. Kyllä siinä kelpasi rupatella uusien ja vanhojen jäsenten kanssa sekä nauttia monenlaisia ohjelmatoimikunnan jäsenten

RAIJA HENTMAN

Sää suosi pikkujoulujen lukuisaa osanottajien joukkoa.

RAIJA HENTMAN

valmistamia anti-mia. Ja tietenkin käydä saunassa, sillä sekä miehille että naisille oli omat saunat kuumana. Taas teki hyvää tavata tuttuja ja tuntemattomampia lapinkävijöitä. Iso kiitos ohjelmatoimikunnan väelle!
RH

Herkkupöydän anti sai porukat liikkeelle.

Itsenäisyyspäivän kävely Karjakaivolle

Itsenäisyyspäivän juhlimissuunnitelmani muuttuivat aattona, kun jouduin yllättäen lupautumaan itsenäisyyspäivän kävelyn vetäjäksi Nuuksiossa.

Aika kylmää säätä oli luvassa, ennusteiden mukaan yli 15 astetta pakkasta ja jonkun verran tuultakin. Kävellessä ei kuitenkaan tuntunut ollenkaan kylmältä siellä metsän siimeksessä ja Ilmatieteen laitoksen tilastojen mukaan päivän ylin lämpötila olikin Nuuksiossa -12,3 astetta. Lunta oli tilastojen mukaan 4 cm ja se riitti tekemään maaston todella valoisan näköiseksi. Aurinkokin pilkahi hetkeksi näkyviin.

Meitä oli kävelemässä 18 henkilöä ja yksi koira. Lähdimme liikkeelle Haltian edestä ja menimme pienen mutkan kautta ensin ihailemaan Nuuksion Pitkäjärveä näköalapaikal-

Näköalapaikalla.

le, joka on aika lähellä Karjakaivolle vievää puomitietä. Laskeuduimme

sieltä puomitielle ja kävimme tutkimaan Karjakaivolle mennessä oikealla puolella, aivan tien vieressä sijaitsevan vaikuttavan kalliomuodostelman. Sitä kannattaa käydä ohimennen katsomassa, jos ei ole sitä vielä nähnyt.

Jatkoimme ulkoilutietä ja Meerlammentietä pitkin Kolmperä-järvelle asti. Jään päällä oli sen verran lunta, että siinä näkyi jo latuja. Kävelimme pienen matkan rantaa pitkin, kunnes lähdimme nousemaan rinteen kohti Karjakaivoa. Valittavana

Komee jyrkänne

oli useampia polkuja, mutta onneksi porukassamme oli hyvin reitin tuntevia henkilöitä ja hyvä suunnistajakin kartan kanssa. Otin vain kerran lähinnä huvikseni esille Karttaselain-sovelluksen kännykästäni ja se näytti meidän olevan täsmälleen siinä koh-

dassa, missä suunnistaja näytti kartalta meidän olevan.

Karjakaivolla meitä odotti lämmin tupa, valmiiksi lämmitetty sauna ja hieno avanto. Osa porukasta saunoi ja rohkeimmat menivät avantoonkin,

Avanto hyvin merkittynä.

jotkut jopa useamman kerran, itse en kuulu noihin rohkeisiin.

Loppujen lopuksi olin tyytyväinen, että jouduin tai oikeastaan pääsin

vetäjäksi. Jos sinua vähänkin kiinnostaa retkien suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen, ota yhteyttä ulkoilutoimikunnan vetäjään Juha Karsikkaaseen, yhteystiedot löytyvät lehden viimeiseltä sivulta.

Teksti ja kuvat:

Sirkka Leppänen

Puurotalkoot

Kaksi viikkoa ennen joulua kipakat pakkaset olivat lauhtuneet ja Karjakaivon maastossa oli pari senttiä lunta. Talkoopäivä keräsi paikalle ilahduttavasti 15 ahkeroijaa. Vaikka lunta oli maassa vain nimeksi, ahkiot kulkivat, ja lähimmät pinot siirtyivät alamajan pihalle uudeksi pinoksi. Ilmassa leijui selvästi yhdessä tekemisen iloa. Päiväkahvit voileipineen, pullineen ja kakkuineen antoivat pontta saunomiseen. Juissi, Karjakaivon isäntä, oli sahannut ison avannon pakkasjakson kutomään jääpeitteeseen ja sauna tarjosi jälleen kerran taivaalliset lölyt. Päivän kruunasi Merjan

hyvin hauduttama riisipuuro, jota oli vähintäänkin riittävästi, sillä osa porukkaa oli lähtenyt jo aiemmin muihin kiireisiin. Kiitos kaikille läsnä olleille! RH

RAIJA HENTMAN

Hankala maasto ei ollut este halkojen siirtämiselle puurotalkoissa.

TIETOAIVI

Tietoaivi kertoo Sinulle mielenkiintoisista uutuuksista retkeilyvarusteissa, antaa vinkkejä retkikohteista, tiedottaa retkeilymaailman uutisista ja opastaa retkeilytaidoissa.

Lunta, kuuraa ja huurretta

Lumi on hyvä eriste, koska se sitoo paljon ilmaa. Niinpä lumimajoite eristää huomattavasti paremmin kuin telta. Esimerkit ovat kirjasta Stefan Källman & Harry Sepp, *Selviödy luonnon ehdoilla. Retkeilijän turvallisuusopas*. Karisto 2001.

Lumikammi, 1 henkilö, ½ tuntia, kynttilä palaa > ulkona -26°C/ sisällä -4°C

Lumikammi, 2 henkeä, yö ilman lämmitystä > ulkona -19°C/ sisällä -6°C

Lumikammi, 2 henkeä, yö ilman lämmitystä > ulkona -48°C/ sisällä -7°C.

Kuura ja huurre eivät ole toistensa synonyymit. Kuura on pieniä jääkiteitä, joita syntyy, kun lämpötila laskee nopeasti ja ilman vesihöyry kiteytyy kylmille pinnoille, kuten puiden lehdistä, kiville ja rakennuksiin. Näin syntyy säteilykuura. Advektiokuuraa syntyy jäisen kylmille pinnoille, kun lämpötila nousee nopeasti. Lämpimämpi ilma sisältää enemmän kosteutta, joka kiteytyy kylmyytensä säilyttäeneille pinnoille.

Huurretta muodostuu sumusäällä. Alijäähtyneet pisarat jäätyvät samantien esimerkiksi puiden oksistoon. Se

RAIJA HENTMAN

Huurretta ja tykkyä puissa

tarttuu alustaansa hyvin lujasti ja kerrostuessaan muodostaa ns. tykkyä. Tykyn peittämässä parikymmenmetrisessä kynttiläkuusessa saattaa olla yli kolme tonnia huurretta. Paino vielä lisääntyy keväällä, kun ilman ja lumen kosteus nousee.

Pysy lämpimänä

Perusaineenvaihdunta ylläpitää normaalia ruumiinlämpöä. Tätä lämmöntuottoa ei voida lisätä tai vähentää.

Keho pyrkii koko ajan säilyttämään tärkeiden sisäelinten ja aivojen lämpötilan +37°C:ssa huolimatta lämpötasapainoon (lämmön tuotto ja haihdutus) vaikuttavista muutoksista aineenvaihdunnassa, liikunnassa ja ulkoisissa olosuhteissa. Lämpötasapainon säilyttämiseen osallistuvat hermo päätteet (sensory receptors), keskushermosto ja eri elimet, kuten lihaksisto, verisuonet, kilpirauhanen ja lisämunaaiset.

Lämmön haihtumista edistävät kastuminen hikoilusta, lumesta tai vedestä (haihtuminen), tuuli (kuljettuminen), riittämätön eristys kyl-

mistä pinnoista (johtuminen) ja liian vähäinen vaatetus (säteily).

Pään kautta haihtuvan lämmön määrä riippuu ilman lämpötilasta. -4°C pakkasessa ilman päähinettä lämmöstä haihtuu puolet pään kautta, jos muutoin on pukeutunut tämän lämpötilan mukaisesti. Jos pakasta on 15 astetta, lämmöstä haihtuu vastaavasti 75 prosenttia. (Källman & Sepp, Selviydy luonnon ehdoilla). Myös muut kylmälle alttiit alueet, joissa on runsaasti pinnallista verisuonitusta ja kylmäreseptoreita, on syytä suojata hyvin: ranteet, kädet, ohimot ja niska, vyötärön seutu, nilkat ja jalkaterät.

Säilyttääkseen lämpötasapainon keho ensin vähentää ääreis- ja pintaverenkiertoa, sitten lisää lämmön-

RAIJA HENTMAN

Ranteenlämmittimillä, kaulurilla, joka ulottuu edessä rintalastan kärkeen ja takana, yhtä alas, ja jossa on korkea savupiippukaulus, ylävartalon kylmäpisteet saa suojattua hyvin.

tuottoa tahdosta riippumattomalla lihasvärinällä ja kolmanneksi kiihdyttää aineenvaihduntaa. Lihasvärinä ja sitä edeltävä lihasjännityksen kohoaminen lisäävät hapentarvetta lihaksissa. Sydän huolehtii siitä lisäämällä kerralla pumpattavan veren määrää, ei lyöntitiheyttä. Vertahan riittää enemmän pumpattavaksi, kun ääreisverenkierto on suljettu.

Lisääntynyt veren määrä vaikuttaa AVP-hormonin eritykseen. AVP-hormoni osallistuu munuaisten suorittamaan nesteen talteenottoon. Hormonin väheneminen vaikuttaa siis virtsan määrän lisääntymiseen, joka taas nopeuttaa kehon kuivumista.

Kylmissään olevalla lihastyö on tehottomampaa ja kömpelömpää, sillä supistuneet verisuonet kuljettavat vähemmän happea ja ihon jäähtyminen

turruttaa hermopäätteet. Lihasvoima vähenee 4-5 prosenttia kudoksen viilentyessä yhden asteen.

Koska käsien toimintakyvyn säilyminen on olennaista selviytymisen kannalta, aina välillä kannattaa tarkistaa sormien toimivuus viemällä peukalo ja pikkusormi yhteen. Liikkeen kömpelöityminen on selvä merkki liiallisesta jäähtymisestä.

Lämpötasapainon säilymiseen voi itse vaikuttaa lisäämällä ja vähentämällä vaatetta, juomalla jotain lämmintä ja energiapitoista (ei nesteen eritystä lisääviä juomia), lisäämällä lämmöntuottoa liikkuen (energian ja nesteen tarve lisääntyy) tai siirtyen pois kylmästä lämpimämpään paikkaan.

Raija Hentman

SAKARI PALO

Nuukio 16.2.2019

Raija Hentman

KALLAVEDEN KALAMAJOILLA

Raija Hentman

Aivan Kuopion nenän edessä Keski-Kallavettä pilkuttaa tiuha saaristo, ja saarien rantoja nuotiopaikat, laavut avoimet kalamajat. Siis autiotupia Savon tunnetuimmalla järvellä!

”Säteilevä talvipäivä” kuulostaa kuluneelta ilmaisulta, mutta sellainen se on. Hanki kimaltaa, kun pukkaamme sukset liikkeelle Vehmersalmen puolelta Ritoniemestä. Maaliskuinen aurinko paistaa ja puitten varjot ovat syvän sisisiä.

Hauskoja nämä savolaiset saarten nimet: Läpijuostavat, Suuri ja Pieni Eversti, Hölpät. Suurin osa näistä ulkoilu-saarista on melko pieniä, mutta on Kalla-

vedellä isojakin saaria, sellaisia joilla ennen pienviljelijät karhivat peltojaan ja pari lehmää navetassa antoi maitoa omiin tarpeisiin. Vuorisalon saarella oli aikoinaan koulukin.

Ensimmäinen yö Hauto-Koistissa
Vähitellen Koistien saariryhmä lähenee: ensin sivutaan Kuusi-Koistia, nylkytellään ohi Pata-Koistin ja sitten käännytään Hauto-Koistin etelärannalle.

Jaaha. Avoin sauna, sen vieressä liiteri, jossa on järeitä pöllinpätkiä ja hervottoman kokoinen kirves. Tuossa lumen peittämä savustuspönttö, grillikota lähellä rantaa ja iso päärakennus, alun perin metsänvartijan talo, rakennettu ehkä 1930-luvulla. Ovesta kun tempaisee kunnolla, pääsee pirt-

RAIJA HENTMAN

Hauto-Koistin tupaa

tiin. Varmaan vielä sama puuhella, jolla saarta 1950-luvulla asuttaneen Parviaisen kalastajaperheen emäntä keitteli tenaville aamupuuroa ja iltalypsyn jälkeen tiristeli läskisoosia iltatäineeksi. Nyt ei taida navetasta olla jäljellä kivijalkaakaan. Talon toisessa avoimessa päässä ei tule piipahdetua. Ahkerimmat käyttäjät rakensivat Hauto-Koistin saunan kaupungin tuomista tarvikkeista ja myöhemmin myös tuon grillikodan. Veneilyaikaan käyttö on vilkasta ja monilla on vakituiset käyntikohteensa.

Kalasaunoilla on vuosisatojen mittainen historia. Ei entisaikoina kalareissuille hurautettu muutamaksi tunniksi vapaa-aikaa viettämään, vaan kyse oli ruoan riittävydestä.

Kalareissussa saatiin olla päivätolkulla ja joskus myrskyt pitivät saaren vankina. Silloin vaatimaton hirsipöksä tulisi-joinen oli tärkeä tukikohta ja turvan antaja.

Ei tuohon aikaan keltään kyselty, saisiko pistää pirtin pystyyn. Juuri sellainen kalamaja on Kuusi-Koistin itärannalla.

Yhden tietolähteen mukaan kalastajat rakensivat tuvan 1920-luvulla luvatta kaupungin maille. Toisen läh-

teen mukaan kalamaja olisi peräisin jo 1800- ja 1900-lukujen vaihteesta. Kuusi-Koistin kämpä on vaatimaton: laverit kolmelle, pöytä ja kamiina. Sottaiset patjat ja muutenkin vähän epäsiistiä. Viimeiset kulkijat eivät ole olleet siivoustuulella. (Ehkä nyt on toisin.) Käyttäjistähän näiden tupien, laavujen ja tulipaikkojen siisteys riippuu – ei Kuopion kaupungin työntekijöillä ole mahdollisuutta käydä paikkoja luuttuamassa kuin satunnaisesti. Roskaton retkeily tuntuu olevan vuodesta toiseen toisille tuntematon käsite.

Toinen yö Kakssalmisten tuvalla

Yö on pukenut puut kuuraan. Taas voisi huokailla talvisen saariston kau-

RAIJA HENTMAN

Kakssalmisten kalamaja

neutta. Vanhat moottorikelkan jäljet johtavat talviverkoille, mutta niiden kokija ei ole vielä käynyt.

Kuikkaluodot antavat suuntaa päivretkellä kohti eteläisintä tupaa, Vatasen kalamajaa. Jos lähtisi liikkeelle Puutossalmen lossilta, tämä olisi lähin yöpymiskämpä. 1990-luvulla panostettiin vahvasti ulkoilurakentamiseen ja silloin Kuopion kaupunki pykäsi rakennuksen omin voimin. Siisti kämpä autiotupatyylisiin: kunnan kamiina, kerrossängyt ikkunan molemmin puolin ja pöytä välissä. Pihalla on liiteri ja ulkokuusi. Kyllä täällä viihtyisi.

Matkalla seuraavaan yöpaikkaan pohjoisille saarille ohitamme monia nuotiosijoja ja retkisatamia. Hautokoistin pohjoispäässä on laavu, mutta pohjoisempana laavuja on useissa saarissa ja tulipaikkoja vielä useammassa.

Iso-Mietin itärannalla, kivalla kallionyppylällä on ulkoa päin historiaa huokuva hirsirakennus. Rakennus ilmeisesti siirrettiin jostain tälle paikalle jo ennen toista maailman sotaa. Eikä lupia kysely. Sisältä mustuneet seinät ovat jo ulkopuolelta pahasti hapertuneet eikä nurkan kamiina hataraa tupaa varmaankaan saisi lämpimäksi. Sotkuista kämpää leimaa periksi antaminen.

Vajaan kilometrin pohjoisempana Kakssalmisten saaren lahden perukassa pönöttävä kalamaja ei olemassaoloaan anteeksi pyytele. Sen hirret eivät ole vielä säitten harmaannuttamia, sillä alueellinen ympäristökeskus rakennutti kämpän vuonna 2001.

Siinä illan hämyssä ja kamiinan

tohinaa kuunnellessa pääsee jo ihan lappifiliksiin. Kuopion ulkoilukarttaa tutkiessa laskeskelen päivämatoja. Kyllä täällä voisi hyvin tehdä monen päivän vaelluksen yöpyen laavuilla, tuvilla ja nuotiopaikoilla. Rakenteiden verkosto harvenee Pohjois-Kallavedellä, mutta kaupungin luoteispuolellakin Särkän saaresa on kalamaja. Koilliseen katsoessa Juurusveden jälkeen kartalla näkyy Karhonvesi ja sen Purtoasaassa on avoimen kämpän kuva.

Ja sitten kotiin

Aamulla terävä viima puree poskia ja pyry samentaa maisemaa. Aika lähtä.

Niin, samat haasteet täällä on kuin Lapissa. Luonnonvoimien kanssa ei parane rehennellä, sillä pahan ilman tullessa tuuli ottaa vauhtia laajoilta seliltä ja suojapaikkojen tärkeys käy selväksi. Silloin jos koska saa tuntoa itsensä etuoikeutetuksi, kun lisää kaupungin kускаamia puita pesään ja kellahtaa laverille odottelemaan parempaa säätä.

(Artikkeli on muokattu Latu ja polku 6/2013 ilmestyneestä jutusta.)

Lisätietoja: Kuopion kaupunki, kuopio.fi > Vapaa-aika ja hyvinvointi > Liikunta ja ulkoilu >/ Retkeily ja virkistys > Laavut ja kalamajat TAI / Luontoreitit > Retkeilyreitit ja -alueet > Keski-Kallaveden saaristo, oikealla pdf Esite

Marja Toivonen

Tunturihiihtäjien ja kotimajoittajien yhteiselo Sirkassa 1930–80-luvuilla

Marja Toivonen

Tämä artikkeli kertoo Levin matkailun synnystä aikana, jolloin turisteille ei vielä ollut erillisiä majoitusrakennuksia, vaan majoittuminen tapahtui paikallisten asukkaiden kotona.

Kotimajoitustoiminnan tarve syntyi, kun Lappiin alettiin 1930-luvulla järjestää ryhmämatkoja eteläsuomalaisille hiihdon harrastajille. Hiihtoharrastus oli alkuvaiheessa lähinnä varakkaamman väen vapaa-ajanvietto-muoto. Tavallisen kansan kiinnostusta rajoitti vahva painotus oikean hiihtotekniikan opettelemiseen. Siinä keskeisessä asemassa

olivat mäenlaskutekniikat, joita varten harrastuksen edelläkävijät ryhtyivät etsimään tarpeeksi vaativia harjoittelupaikkoja ja löysivät Lapin tunturien tarjoamat mahdollisuudet. Syntyi käsite ”tunturihiihto”, joka tekniikkapainotteisuutensa takia oli aluksi luonteeltaan pohjoismainen versio alppihiihdosta.

Ensimmäiset kurssit

Sirkankylään ensimmäiset tunturihiihtäjät toi ruotsinkielinen hiihtoseura Svenska Finlands Skidförbund (SFS). Se alkoi järjestää hiihtokursseja Levin Lammaskurussa vuonna 1936 ja toiminta jatkui vuoteen 1941. Kunnakin keväänä järjestettiin kolmesta neljään kurssia, ja yhteensä kurseille ja majoitukseen tuli tuona aikana

SFS:n hiihtokurssilaisia matkalla Sirkasta Aakenukselle vuonna 1937 (Jouni Palosaaren kuva-arkisto)

noin 500 henkilöä. Ainakin yhtenä vuonna kylässä yöpyi lisäksi Tunturihiihtäjien kerhon jäseniä, jotka tekivät pitkän hiihtovaelluksen Sirkasta Ylläksen ja Pallaksen yli Ounastunturille. Järjestettyjen ryhmämatkojen ohella kotimajoitustalot majoittivat yksittäisiä turisteja. Suomen Matkailijayhdistys levitti tietoa majoitustaloista julkaisemissaan Lapin oppaissa.

Kun valtaosa Sirkassa majoittuneista turisteista oli alkuvaiheessa "herrasväkeä" ja suurin osa heistä ruotsinkielisiä, merkitsi majoittaminen ja kestitseminen suurta haastetta kylän emännille. Ensimmäinen kotimajoittaja Viena Erkkilä on kertonut 1970-luvulla tehdyssä haastattelussa pelänneensä valtavasti, ettei osaisi "palvella hienoja ihmisiä", mutta neljä vuosikymmentä jatkuneen majoitustoiminnan jälkeen havainneensa, että "me olemme ihmisiä kaikki". Pelkoja hälvensi talojen välinen yhteistyö ja avunanto: astioita lainattiin toinen toisiltaan, ja jos turisteja tuli sovittua enemmän, heitä sijoitettiin naapuritaloihin. Erityisen suuri apu oli ruuanlaittokursseista, jotka heti toiminnan alussa järjestettiin kylän kansakoulunopettajan Eeva Lehtisaloon organisoimana. Eeva Lehtisalo toimi myös kyläläisten yhteyshenkilönä hiihtöjärjestö SFS:ään päin.

Lapin sota

Oma ongelmansa oli kulkeminen Sirkkaan, sillä linja-autolla pääsi vain

Kittilän kirkonkylään asti. Maantie Muonion suuntaan oli kyllä rakennettu 1920-luvun lopussa, mutta talvikunnossapitoa ei ollut. Niinpä turistit noudettiin usealla hevosella kirkonkylältä. Vain heikoimmille riitti istumapaikkoja reessä; kaikki kynnelle kykenevät liukuivat suksilla narusta kiinni pitäen reen perässä kylien välisen 20 kilometrin matkan.

Hyvälle alulle saatu matkailutoiminta päättyi Lapin sodan tuhoon. Koko Sirkankylä poltettiin syksyllä 1945 ja asukkaat joutuivat evakkoon Ruotsiin. Jälleenrakennusajan optimismi oli kuitenkin vahva ja turistien majoittaminen aloitettiin uudelleen jo kolme vuotta evakosta paluun jälkeen. Tuolloin Suomen Latu aloitti hiihtokurssitoiminnan Sirkassa. Sodan raunioille rakennetut uudistalot olivat vielä keskeneräisiä, usein maalaamattomia ja tapetoimattomia. Myös olot olivat puutteelliset; omat liinavaatteet ja eräät elintarvikkeet, kuten sokeri, piti turistien tuoda mukanaan.

Toiminta vakiintuu

1950-luvulla majoitustoiminta vakiintui ja turistienpitoon tarvittava perusvarustus – lautarakenteiset kerrossängyt, patjat ja liinavaatteet, sekä astiastot – saatiin uudelleen hankittua. Uudistaloissa oli yleensä tilavat ulkorakennukset, joihin sängyt ja patjat hyvin mahtuivat sesonkien väliseksi ajaksi. Emännät näkivät paljon vaivaa turistien viihtyvyyden lisää-

miseksi; he esimerkiksi virkkasivat kauniit pitsit päällyslakanoihin. Ky-
län sähköistäminen toteutui vuo-
sikymmenen jälkipuoliskolla. Sitä
ennen oli uuninpankolla yleensä öljy-
lamppu, joka saatiin mukaan sauna-
reissuille. Joissain varakkaammissa
taloissa oli Tilley- ja Hasag -tyyppi-
nen, hehkusukan avulla valaiseva
voimavalolyhty.

1960–70-luvuilla hiihtoturistien
määrä Sirkassa jatkuvasti lisääntyi
ja voidaan sanoa, että kotimajoitus
eli tuolloin kulta-aikaansa. Kurssi-
muotoiset ryhmämatkat tosin vähe-
nivät, mutta niiden tilalle tulivat ”lo-
maviikkojen” nimellä markkinoidut
matkat. Samanaikaisesti itse matkan-

sa järjestävien ryhmien, perheiden ja
pariskuntien määrä lisääntyi. Tie-
toa majoitusmahdollisuuksista saa-
tiin Matkailuliiton ja Suomen Ladun
esitteistä sekä ”puskaradion” kautta.
Matkat varattiin yleensä kirjeitse, sillä
puhelimia oli harvassa. Postinkulun
hitauden vuoksi sattui usein niin, et-
tä matka ei onnistunutkaan sovittuna
päivänä, vaan majapaikkaan saavut-
tiin päivää aiemmin tai myöhemmin.
Tähän ongelmaan taloissa oli totuttu
ja aina majoitus saatiin tavalla tai toi-
sella järjestymään.

Yleensä turistien käyttöön varattiin
perheissä melkein kaikki huoneet.
Isäntäväelle jätettiin korkeintaan yh-
si huone; muutamassa talossa isän-

Sirkan kylämaisemaa 1960-luvun alussa (Vappu Grönlundin kuva-arkisto)

täväki nukkui lattialla ruokailuhuoneessa. Turistien joukossa oli paljon perheitä, joille oli luonnollista nukkua keskenään. Muut ryhmät – esimerkiksi koululais- ja opiskelijaryhmät – pyrittiin jakamaan sukupuolen mukaan eri huoneisiin. Silloin tällöin havaittiin kuitenkin ikkunan alla olevista lumijäljistä, että jotkut pojista olivat pyrkinneet tyttöjen puolelle. Tämä oli sinänsä ymmärrettävää, sillä iltaohjelmaa ei juuri ollut lukuun ottamatta keskikylällä olevia majoitustaloja, joista oli lyhyt matka seurain-talolla pidettyihin tansseihin.

Hyvää ruokaa

Ruokaa oli riittävästi ja emännät pitivät kunnia-asianaan, että se oli hyvää ja vaihtelevaa. Leipä leivottiin itse ja leivinuunin tulen loimussa paistettiin leipäjuustoa. Poronkäristyksen maittavuudesta kilpailtiin, samoin lihapullaresepteistä. Ruuanlaittokurssit jatkuivat ja niillä opeteltiin tekemään mm. keitto- ja pataruokia sekä käyttämään itse kasvatettuja juureksia. Samoin opittiin uusia jälkiruokavaihtoehtoja perinteisten kiisseleiden ja lettujen rinnalle.

Ruokakursseilta emännät saivat mukaansa ehdotuksia edullisiksi viikkoruokalistoiksi, mikä oli tärkeää, sillä ilman niitä he laittoivat pöytään parasta mahdollista, pitäen turisteja enemmän vieraina kuin asiakkaina. Tätä ajatusta vahvisti se, että samat turistit tulivat taloihin vuodesta toiseen. Monesti heidän ja isäntäperhei-

den välille kehittyi ystävyyssuhteita, jopa elinikäisiä. Kun mökkirakentaminen Sirkassa alkoi 1970-luvulla, hankkivat monet kotimajoituksessa olleet turistit omaksi mökkitontteja.

Turistien päiväohjelma alkoi puuro- ja kahviaamiaisella, jonka jälkeen he tekivät eväät tunturiretkä varten. Aamiaispöytään oli katettu evästarpeiksi leipää, lauantaimakkaraa ja meetvurstia. Vihanneksia saatiin kauppoihin vasta 1960-luvun loppulla. Eräs kotimajoittaja muisteli, kuinka kauppiasta erikseen pyydettiin tilaamaan tomaatteja tietyille turisteille, jotka niitä kovasti arvostivat. Päivän ajan turistit viettivät hiihtoretkellä, joka tavallisesti suuntautui Leville tai Kätkälle, joskus Aakenukselle.

Kun kylään alkoi 1960-luvulla tulla enenevässä määrin Suomen Ladun ohjattujen ryhmien lisäksi omatoimimatkailijoita, tapahtui hiihtoretkillä silloin tällöin eksymisiä. Aamun hankikannolla tunturiin kiivenneet turistit eivät myöskään aina ottaneet huomioon lumen pehmenemistä iltapäivän auringossa. Tuntikausien tarpomisen jälkeen he vihdoinkin saapuivat väsyneinä isäntien lämmittämään saunaan. Sauna ja sen jälkeinen päivällinen olivat muutoinkin päivän kohokohta turistien mielissä, sillä tunturiin kiipeäminen kävi työstä. Valmiita latuja ei tuossa vaiheessa vielä ollut, ensimmäiset niistä tehtiin Sirkkaan 1960–70-lukujen vaihteessa.

Kirjareppu

Kirjareppu kertoo uusista kartoista, karttasovelluksista sekä retkeilijää ja luonnonystävää kiinnostavista kirjoista, ja opastaa myös vanhojen kirja-aarteiden äärelle. Miten milloinkin.

Kurjenkanerva kukkii

Ulla Hannelius

Kustannus HD, 2021 (omakustanne)

Suurin osa retkimuisteluksista ilmestyy omakustanteina, niin myös tämä kirjajärkäle (404 sivua). Tekijän vuonna 1970 toteutunutta ensimmäistä vaellusta Lappiin seurasi yli 60 reissua, joilla kertyi kokemuksia niin kesällä kuin talvella. Jokainen vaellus on tallennettu päiväkirjaan tarkkoine merkintöineen reitistä, säästä,

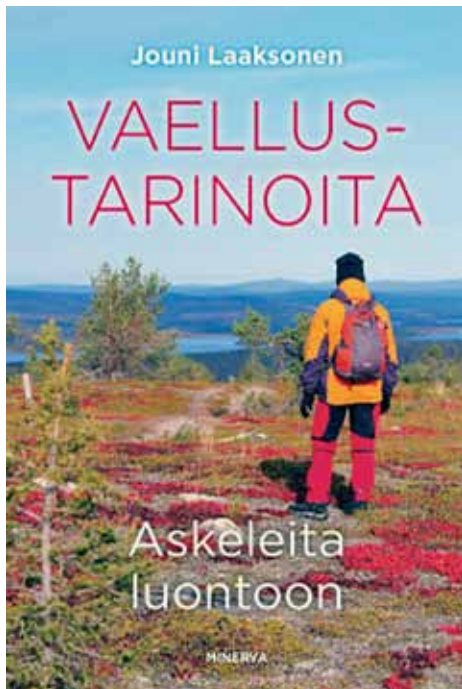
maastoista, tapah-
tumisista ja kämp-
pistä (osa jo kadonneita), sekä tuhansiin dioihin. Merkintöjen ja reissukuvien perusteella ovat syntyneet kirjan vaellustarinat.

Kirja on jaettu kesä- ja talvivaelluksiin, ja kummankin osion lopussa on muutama tietopuolinen luku, joissa käsitellään muun muassa muonia, tulistelua, varusteita, vesistöjen ylityksiä ja suunnistusta. Hanneliuksen maastokuvaukset herättävät halun seurata kartasta kuvattua reittiä ja hyödyntää tietoja omilla vaelluksilla. Samaten monien kämppien esittelyt saavat mielimään niiden suojiin.

Vaellukset ovat olleet useimmiten melko vaativia ja ne tehtiin paljolti perinteiseen tyyliin yöpyen lousteella tai laavussa: raskas työ lasten syöpälääkärinä vaati raskaat hovit. Ruoat valmistettiin monet vuodet tulla ennen keittimen hankintaa, ja talvivaelluksilla yövyttiin rakovalkeilla – mikä ei enää ole nykyretkeilijälle mahdollista.

Tekstit yleensä kaipaavat editointia, ja tässäkin tapauksessa siitä olisi ollut hyötyä, sillä paikoin samojen ilmaisujen sijaan olisi kaivannut monipuolisuutta. Teos on yhden vaelta-

jauran päätös, kooste hienoista kokemuksista, ja myös tilitys vaivaamaan jääneistä asioista. Vaelluskaipuun kaihertaessa lukutuokio kirjan parissa joko helpottaa – tai lapinkuume vai nousee. Kirjaa voi tilata suoraan tekijältä, upihkala@gmail.com hintaan 30 € + postituskulut. RH

Vaellustarinoita Askeleita luontoon

Jouni Laaksonen
Minerva, 2021

Jouni Laaksonen on meille monille tuttu nimi lukuisista lehtiartikkeleis-

taan ja retkeilyoppaistaan. Ammatinomainen retkeily on vienyt eri puolille Suomea ja myös muihin maihin, milloin yksin, milloin kavereiden tai perheen kanssa. Kokemuksia on kertynyt tunnin kahden lähiretkistä viikkojen, jopa kuukausien vaelluksiin.

Tästä reissupaljoudesta hän on valinnut tarinakoosteen, joka esitellään kuukausittain, joten kaikkina vuodenaikoina tehdään vaelluksia ja retkiä eri välinein. Mukana on perheen kanssa retkeilyä, joka muokkautuu lasten kasvaessa. Laaksonen on testannut paljon erilaisia retkeilyvälineitä, joten omat käytännön kokemukset kerrotaan tarinoiden lomassa. Retkeilytoimittajana ja -kirjailijana Laaksonen on reissannut ympäri maata, joten tarjolla on tietoa monenlaisista kohteista eri puolilta Suomea, mutta myös muista maista. Maininnat kiinnostavista maasto- ja kulttuurikohteista herättävät mielenkiinnon, ja tekee mieli kaivaa kartta esiin.

Kirjoittajan tyyli on suvaitsevainen – koskevat valinnat varusteita tai tapaa retkeillä, hän ei tuputa omia valintojaan, mutta perustelee ne hyvin. Jollei kohteita esitteleviltä sivuilta ole saanut riittävästi innoitusta, Laaksonen listaa kirjan lopussa retkeilykirjallisuutta, netin tietolähteitä ja kulttuurihistoriallisia tietolähteitä. Karttoja koskevat sivut antavat kerrassaan mainioita vinkkejä muun muassa nettikarttojen käytöstä. Teos antaa hyvän alkusysäyksen retkeilyvuodelle. RH

Levin matkailun synty Kotimajoitus Sirkassa 1930–1980 -luvuilla

Marja Toivonen
Väyläkirjat 2021

Kun nykyisin kulkee Levin raitilla ”alppitalojen”, myymälöiden ja hotellien tiuhasti reunustamia katuja, ja taustalla näkee monet hissit ja rinteet liikkuvine pisteineen, on vaikeaa kuvitella miltä Sirkan kylä näytti matkailun ottaessa ensi askeliaan.

Teoksen kirjoittaja on kotoisin Sirkan kylästä, seikka, josta on varmasti ollut hyötyä tätä perusteellista selvitystä tehdessä. Kymmenet haastat-

telut, kyläläisten kuva-aarteet, alkuaikojen hiihtokurssien järjestäjien ja muiden tahojen arkistot on tarkkaan kammattu ja lähdeviitteet kirjattu.

Levi- ja Kärkäntunturin sekä Immeljärven maisemat herättivät ihastusta jo varhaisissa kulkijoissa. Ensimmäiset tunturihiihtäjät Sirkankylään toi ruotsinkielinen hiihtoseura Svenska Finlands Skidförbund (SFS) vuonna 1936. Naiset olivat hiihtourheilun pioneereja, sillä Suomen Naisten Liikuntakasvatusliiton (SNLL) jäsenet olivat jo 1800-luvun lopulla harrastaneet hiihtoa. 1920-luvulla järjestön puheenjohtaja Kaarina Kari ehdotti hiihtokurssien ottamista liiton ohjelmaan. SNLL ja Ruotsinkielinen naisvoimisteluliitto FFF yhdistivät voimansa, ja ensimmäinen yhteinen hiihtokurssi järjestettiin 1928 Kuopiossa. SNLL otti käyttöön käsitteen tunturihiihto, ja vuonna 1934 ensimmäinen kurssi järjestettiin Pallaksella, FFF puolestaan vuonna 1935 Äkäslompolossa.

Samana vuonna perustettiin Tunturihiihtäjien kerho edistämään hiihtoretkelyä. Suomen Latu oli perustettu vuonna 1937 hiihtotaitoa edistämään ja Tunturilatu perustettiin vuonna 1946 Suomen Ladun alayhdistykseksi jatkamaan Tunturihiihtäjien sarkaa tunturihiihdon parissa. Suomen Matkailujayhdistys (sittemmin Suomen Matkailuliitto) edisti tahollaan Lapin matkailua ja järjesti majoitus- ja hiihtotoimintaa.

Kun valtaosa Sirkassa majoittuneista turisteista oli alkuvaiheessa "herrasväkeä" ja suurin osa heistä ruotsinkielisiä, merkitsi majoittaminen ja kestitseminen suurta haastetta kylän emännille. Kotimajoitustoimintaa ja silloisia olosuhteita valaisee hyvin Marja Toivosen artikkeli sivulla 32.

Vaikka suuri osa alkuvaiheen tunturihiihdosta keskittyi lasketteluun eli sen aikaisin termein "luikerteluun", alkoi myös laturetkeily saavuttaa suosiota. Talvisota ja Jatkosota katkaisivat majoitustoiminnan, ja kylän väki joutui sodan loppuvaiheessa Ruotsiin evakkoon. Lapin so-

dan vetäytymisvaiheessa saksalaiset polttivat Sirkan kylän, mutta jo kolme vuotta sodan päättymisen jälkeen toiminta virisi uudelleen.

Kylän taloissa oli vuonna 1957 120 majoituspaikkaa. Ensimmäinen laskettelurinne avattiin 1964. Ensimmäinen kapulahissi kuljetti 150 henkeä tunnissa. Matkailun iso pyörä pyörähti 1980-luvulla. Muutos on ollut huima: nykyisin vuodepaikkoja on noin 24 000, hissejä on 27 ja rinteitä 43. Levi on ulkomailla tunnetuin Suomen hiihtokeskuksista. Tämän reilun 80 vuoden kehityskaaren alkutaival on nyt talletettu tuleville polville.
RH

Rinkan pohjalta

Rinkan pohjalle kertyy kaikenlaista, kuten tietoja kurseista, näyttelyistä ja esityksistä sekä muita kuin retkeilytietoja ja -taitoja kartuttavia pikku-uutisia eritoten Lapista, luonnosta ja saamelaisista.

Ulkoilun turvallisuuskurssi

Survival Kilta järjestää taas ensi kesänä Ulkoilun turvallisuuskurssin 13.–21.8. Enontekiöllä. Killan nettisivuilla (survivalkilta.fi) kurssia kuvataan seuraavasti: "Kurssilla käsitellään ulkoilun turvallisuusriskejä, niiltä suojautumista, sekä toimintaa henkiinjäämistilanteissa. Kurssin pääpaino on noin viikon mittaisella maastoosuudella, jonka aikana tukeudutaan pääasiassa luonnosta saatavaan ravintoon. Kurssille kelpuutetaan

kaikki 16 vuotta täyttäneet, terveet (ei tarvetta käyttää lääkitystä kurssin aikana), retkeilystä ja luonnosta kiinnostuneet henkilöt, jotka eivät pelkää vilua ja nälkää. Kurssilainen tarvitsee vuodenaikaan ja olosuhteisiin sopivan retkeilyvaatetuksen, josta annetaan tarkempi lista ilmoittautuneille."

Kurssi on syväasukellus oman mielen ja kehon toimintaan silloin, kun on kyse selviämisestä. Sangen suositeltava kokemus. RH

Sipoonkorpea kehitetään

Lisääntyneen rahoituksen myötä Sipoonkorven kansallispuiston palveluita kehitetään edelleen. Viime kesänä avattiin uusi rengasreitti Bakunskärrin kierros (2 km), joka alkaa Bakunskärrin parkkipaikalta ja palaa sinne. Reitti on merkitty sinisin vino-
neliöin.

Bakunskärrin keittokatos, evästelypöydät ja erillinen nuotiopaikka sijaitsevat komealla paikalla.

Bakunskärrin parkkipaikalta alkaa yhdysreitti Kalkinpolttajan polulle ja siihen yhtyy Knutersin portin paikoitusalueelta tuleva yhdysreitti. Myös Knutersin kierros on rengasreitti, ja sillä on pituutta 3,8 km. Lähellä näiden reittien yhtymäkohtaa sijaitsee kansallispuiston uusin keittokatos, nuotiopaikka ja käymälä. RH

Sallan kansallispuisto

Laki Sallan kansallispuiston perustamisesta astui voimaan 1.1.2022. Suomen 41. kansallispuistolla on kokoa 9983 hehtaaria. Kansallispuisto sijaitsee metsä-Lapissa, ja sen monipuolisessa luonnossa esiintyy upeiden paksusammalkuusikoiden ja tunturien ohella aapasoita, harjuja ja kuruja. Alueella on jo ennestään runsaasti reittejä ja retkeilyrakenteita, joita tullaan kohentamaan tämän vuoden aikana. Myös UKK-reitti kulkee kansallispuiston kautta. Ikimetsien Sallan kansallispuiston tunnus on metso. RH

Tekstiilit kiertoon

HSY ja Stockmannin tavaratalot Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla ovat aloittaneet hyödyllisen yhteistyön. Tavaratalot vastaanottavat käyttökänsä päätepisteessä olevia tekstiileitä. Poistotekstiilikeraukseen kuuluvat rikkiäiset, virttyneet tai muutoin käyttökelvottomat vaatteet ja kodintekstiilit kuivina ja puhtaina. Pienet

kuivat tahrat eivät ole este. Keräykseen kelpaavat vaatteet, kuten takit, housut, hameet ja paidat, sekä muut kodintekstiilit, kuten lakanat, pyyhkeet ja pöytäliinat. Tekstiilit toimitetaan tiiviisti suljettuun muovipussiin pakattuna poistotekstiilikeräystä varten tavarataloissamme sijaitseviin keräysrullakoihin.

Poistotekstiilin tuominen kauppa-keskusten keräyspisteisiin on maksutonta. Kaikki keräykseen toimitetut poistotekstiilit lajitellaan, käsitellään ja hyödynnetään uusien tekstiilien raaka-aineena kotimaassa. Keräyskokeilu jatkuu kesäkuun 2022 loppuun.

Myös Partioaitan myymälöissä kerätään jalkineita ja vaatteita kierrätettäväksi. RH

Hämeen luontokeskusta ei ole

Hämeen luontokeskuksen rakennus myytiin kesällä 2021 Eerikkilän urheilupuistolle, eikä opastuspalveluita ole enää saatavissa paikan päällä Torronsuon ja Liesjärven kansallispuistoihin. RH

Ylläs-Levi hiihto

Vuoden 2022 hiihto on tarkoitus järjestää 9.4.22, luonnollisesti korona varauksella. Kilpailu käydään perinteisellä tyyllillä. Reitti johdattaa Ylläs-järveltä, Äkäslompolon, Kukastunturin ja Pyhätunturin kautta Leville. Reitin pituus on 70 km. Lyhyempi reitti on Äkäslompolosta Leville ja pituudeltaan 55 km. Kilpasarjalaiset

hiihtävät omassa lähdössään ja harrastajat erikseen. Vuodesta 2017 alkaen kisa on ollut osa kansanvälistä Visma ski classic hiihtoa. Kuukkelit 20/21 (RB)

Metsähallituksen Luontopalvelut investoi viime vuonna 4 miljoonaa Tunturi-Lapin retkeily alueisiin

Alue käsittää Tunturi Lapin puisto alueella Pallas-Yllästunturin kansallispuiston ja Käsivarren erämaa alueen. Aakenukselle, Yllästunturin ja Levin puoliväliin rakennettiin kokonaan uusi autiotupa. Tupa korvasi aiemmin paikalla olleen porokämpän.

Ojanlatvan taukopaikalle ja Villenkämpälle rakennettiin uudet laavut. Punaisen hiekan päivätuvan läheisyyteen merkittiin erilliset telttapaiikat ja rantatörmälle aita kulumisen estämiseksi. Tunturi Lapin alueella on kunnostettu mm. tupia ja taukopaikkoja. Sen lisäksi mm. reitistöä on parannettu useissa eri paikoissa.

Kuukkelit 22 (RB)

Vuoden luontokuvat 2021

Vuoden luontokuvat 2021 -kilpailun parhaat otokset kiertävät ympäri Suomea. 10.3. asti ne ovat nähtävissä mm. Villa Elfvikin luontotalossa Espoossa ja Museokeskus Vapriikissa Tampereella 10.4. saakka. RH

YLEISTÄ

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry perustettiin vuonna 1973 edistämään erityisesti Helsingin seudulla Lapin matkailua ja retkeilyä. Jäsenyysmuodot ovat varsinaiset jäsenet, nuori-sojäsenet ja kunniajäsenet.

Jäsenmäärä: 24.1.2022, 893 henkilöä ja lehden erillistilaaia, 6 kpl

Jäsenmaksut: vuodelle 2022 varsinaiset jäsenet 20 euroa ja nuori-sojäsenet (alle 18 vuotiaat) 10 euroa

Jäsenasioiden hoitaja: sekä **osoitteenmuutokset:** *Sakari Palo*, 040 530 9578, jäsenasiat(at)lapinkavijat.fi, Varahenkilöt: *Kauko Hämäläinen ja Saara Loiste*.

Taloudenhoitaja: *Marja Luhtala*, Kuusmiehentie 72 B, 00670 Helsinki 045 264 3901, talous(at)lapinkavijat.fi

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille.

Viitteet:

Karjakaivon käyttömaksut	1999
Kukasmajan käyttömaksut	1025
Goados-kodan käyttömaksut	1038
Varustevuokrat	123

MobilePay numerot:

Karjakaivon käyttömaksut	19993
Goados-kodan käyttömaksut	23747
Kukasmajan käyttömaksut	94700
Varustevuokrat	77448

HALLITUS

Puheenjohtaja: *Markus Pyhälä*,
040 419 0967,
markus.pyhala(at)lapinkavijat.fi

Varapuheenjohtaja:

Raija Hentman, 0400 380 606,
raija.hentman(at)lapinkavijat.fi

Sihteerit: *Sirkka Leppänen*, 050 346 5876
sirkka.leppanen(at)lapinkavijat.fi

Jäsenet: *Marina Koskelainen, Saara Loiste, Antti Pasanen, Kaisa Peuramäki, Ari Saarinen, Taina Teroahartiala*

Hallituksen sähköposti:

info(at)lapinkavijat.fi

TOIMIKUNNAT

Koulutustoimikunta: vetäjä

Saara Loiste, 040 565 6231,
koulutustk(at)lapinkavijat.fi,
jäsenet *Risto Heinänen, Raija Hentman, Erkki Holopainen, Joanna Kurki, Leena Storgårds*.

Ohjelmatoimikunta: vetäjä

Marina Koskelainen, 0400 291 550,
ohjelmatk(at)lapinkavijat.fi,
jäsenet, *Annu Koistinen, Marja Luhtala, Esko Pesonen, Ritva Puranen, Taina Tervahartiala, Ilona Vaara, Leena Vapaamies-Nyberg*.

Talkootoimikunta: vetäjä *Kaisa*

Peuramäki, 050 353 7637,
talkootk(at)lapinkavijat.fi,
jäsenet *Aino Auvinen, Mikko Kanerva, Sulo Laakso, Auli Martin, Antti Pasanen*.

TOIMIKUNNAT

Tiedotustoimikunta: vetäjä *Soile Taskinen*, tiedotustk(at)lapinkavijat.fi
jäsenet *Reijo Blomberg, Raija Hentman, Risto Uljas, Sakari Palo*

Ulkoilutoimikunta: vetäjä
Juha Karsikas, 040 548 1250,
ulkoilutk(at)lapinkavijat.fi,
jäsenet *Sari Haarala, Markus Pyhälä, Taina Ronkainen, Sari Vikström-Kivioja*

TOIMIHENKILÖT

Somevastaava (nettisivut, Facebook, Instagram)

Sirkka Leppänen, 050 346 5876,
sirkka.leppanen(at)lapinkavijat.fi
Varahenkilö: *Markus Pyhälä*

Striimaus ja videot: *Ville Rantanen*

Instagram-tilin ja FB-ryhmän ylläpitäjä: *Antti Pasanen*, 050 376 8590, some(at)lapinkavijat.fi

Karjakaivon majojen isäntä:

Ari Saarinen, 0400 620 595
karjakaivo(at)lapinkavijat.fi

Kukasjärven majojen isännät:

Uljas Pernu, Muottikuja 5 B 38, 00380
Helsinki, 040 592 7278

Markus Pyhälä, Suokatu 16 C 31,
05800, Hyvinkää, 040 419 0967

Sähköposti: kukas(at)lapinkavijat.fi

Avaintenhoitaja: *Taina Tervahartiala*,
050 554 4432

karjakaivo(at)lapinkavijat.fi

TIEDOTTAMINEN

Jäsenlehti: Lapinkävijä, ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden erillistilaus ei-jäsenille 10 euroa/vuosi.

Ilmoitukset:

1/1 sivu	200 €
1/2 sivua	110 €
1/4 sivua	60 €

Takakansi 125 mm x 170 mm

Neljästä peräkkäin julkaistusta samasta ilmoituksesta peritään vain kolmen ilmoituksen hinta. Alv. 0%. Ilmoitusten tulee olla painovalmiita.

Lehden vastuu virheellisestä ilmoituksesta rajoittuu ilmoituksen hintaan. Mediakortti osoitteessa www.lapinkavijat.fi

Sähköpostilista: Tervetuloa sähköpostilistalle, joka palvelee vain jäsenistöä. Sähköpostilista täydentää HSL:n verkkosivujen ja Facebookin kautta tapahtuvaa tiedottamista ohjelmien muutoksista, mutta on ainoa kanava saada vain jäsenistölle tarkoitettua tietoa.

Ota yhteyttä listaa hoitavaan *Sakari Paloon*, jäsenasiat(at)lapinkavijat.fi tai 040 530 9578 jos haluat liittyä listalle. Ilmoita hänelle myös sähköpostiosoitteesi muutokset.

Listan tietoja ei käytetä muuhun kuin tällaiseen tiedottamiseen.

NUUKSION MAJAT

Karjakaivon majat sijaitsevat Nuukiossa noin kahden kilometrin päässä Suomen luontokeskus Haltiasta. Ylämajassa on laverit viidelle, kamiina ja kaasuliesi. Alamajassa on laverit kolmelle, kamiina, takka sekä sauna. Valoa antavat myrskylyhdyt ja kynttilät. Alamajan pihassa on kaivo, liiteri, laituri sekä käymälä. Ylämajalle saa tuoda lemmikkieläimiä. Karjakaivoa ei voi varata omaan käyttöön. Karjakaivon majojen isäntä: *Ari Saarinen*, 0400 620 595, karjakaivo(at)lapinkavijat.fi.

Karjakaivon majaa ei voi varata tai vallata omaan käyttöön, uusien tulijoiden tulee tuntea itsensä tervetulleiksi. Pidä maja kokoajan siistinä, siivoa ja täytä puutelineet lähtiessäsi.

Henkilö, jolla ei ole avainta, saa oleskella majalla vain avaimenhaltijan seurassa ja vastuulla.

Majalla ei saa oleskella edes lievästi juopuneena.

Karjakaivon avaimen saat jäsenkorttia vastaan *Suomen luontokeskus Haltiasta*, 040 163 6200, *Kari Rautiolla*, 0400 443 507, *Sari Vikström-Kiviojalta*, 040 593 1019, *Petri Hienoselta*, 044 090 5881. Avain on palautettava heti käytön jälkeen hakupaikkaan.

Karjakaivon käyttömaksut: saunominen aikuiset jäsenet 5 € ja yöpyminen aikuiset jäsenet 5 €, yhteensä 10 € ei-jäsenet 8 € + 8 €, lapset alle 16 v. 2,50 €. Perhehinta 10 € + 10 € jäsenet.

Avain luovutetaan vain HSL:n jäsenelle jäsenkorttia näyttämällä

Jäsenillä on mahdollisuus saada Karjakaivon avain jatkuvaan käyttöön 50 € panttia vastaan, kun jäsenyyks on kestänyt vähintään kaksi vuotta. Pantti 50 € (maksetaan takaisin, kun avain palautetaan) ja toimitusmaksu 20 € (ei palauteta) maksetaan *Nordean* tilille FI18 2142 1800 0138 42 käyttäen viitettä 3573.

Avaintenhoitaja *Taina Tervahartiala*, 050 554 4432, karjakaivo(at)lapinkavijat.fi, pitää rekisteriä avaimista. Ota yhteyttä *Tainaan* ennen maksun suorittamista. Avain lähetetään postitse, kun maksu on kirjautunut tilille. Panttsummaa ei makseta takaisin, jos avain katoaa. Uudesta avaimesta peritään uusi panttimaksu, muttei toimitusmaksua. Hallitus pidättää oikeuden olla luovuttamatta avainta henkilölle erityisistä syistä.

LAPIN MAJAT

Kukasmaja sijaitsee Kittilän Kukasjärvellä. Tuvassa on laverit patjoineen kymmenelle hengelle, kamiina- ja takkauunilämmitys, uunillinen kaasu-uuni, ei sähköä. Tuo mukanasasi wc-paperit, kynttilät ja astianpesuaine. Käyttömaksut 9 €/vrk, lapset alle 16 vuotta 5 €/vrk, koko majan vuokraus 40 €/vrk, 250 €/viikko. Lisämaksu ei jäsenille 6 €/hlö/vrk. Viikkomaksulisä ei-jäseneltä 35 €/hlö, kun koko maja on vuokrattu viikkohinnalla. Erillinen sauna on yhteinen Goadoskodan kanssa, samoin kalastuslupa, verkot ja katiska.

Goados-kota sijaitsee samassa pihapiirissä. Majoitustilaa lavereilla kahdelle hengelle, lisäpatja yhdelle, kamiinalämmitys, ei sähköä.

Käyttömaksut 6 €/vrk, lapset alle 16 vuotta 3 €/hlö/vrk, koko kodan vuokraus 15 €/vrk, 100 €/vko. Lisämaksu ei-jäsenille 5 €/hlö/vrk. Erillinen saunarakennus. Majan ja kodan varaukset: *Markus Pyhälä*, 040 419 0967, kukas(at)lapinkavijat.fi
Tarkemmat varaustiedot: www.lapinkavijat.fi.
Kalastaminen yhdistyksen luvalla on maksullista.

KULKU RETKEILYTUKIKOHTIIN

Karjakaivolle pääsee bussilla 245 ja 245K Espoon keskukselta (C-vyöhyke). Bussin lähtölaituri on Espoon asemalla radan vieressä Helsingistä tultaessa oikealla puolella. Nuuksiossa jäädään pois joko Meerlammen pysäkillä (E6948) tai Haltian pysäkillä (E6938). Meerlammen pysäkillä noin 100 m eteenpäin mäen päältä lähtee oikealle puomilla suljettu yksityistie, jota vastapäätä on Nuuksiontie 66. Tie vie noin puoliväliin, loppumatkan voi kävellä joko hiekkatietä tai kallioiden yli kulkevaa polkua. Ota mukaan kartta ja kompassi, jos reitti ei ole ennestään tuttu. Puomilta on noin 1,2 km ylämajalle, Haltias-ta on pitempi matka.

Kukasjärvelle kuljetaan sulanveden aikaan Aakenuksen Pyhäjärven parkkipaikalta kävellen polkua ja pitkoksia noin 3 km tai soutuveneellä Kukasjärven rannasta. Tie Pyhäjärvelle aurataan maaliskuun alussa. Aakenuksen Pyhäjärven rantaan voi tilata taksin: esim. Kittilän Taksiautoilijat ry, puh. 0200 99800, levintaksi.com tai Ylläs-Kolari Taksit, puh. 0200 71800, yllaksentaksit.fi. Parkkipaikan osoite on Pyhäjärventie 500.

Äkäslompolo-Kittilä-tien varrella oleva Tulivuoripuiston parkkipaikka ei ole talvisin auki. Parkkipaikalle voi jättää auton, mutta auton saaminen pois tieltä vaatii lapiotöitä. Tulivuoripuistosta Kukasjärvelle on 3,2 km

Jäsenedut saa vain jäsenkortin esittäen

Scandinavian Outdoor 10%, Forum Helsinki sekä Tammisto Vantaa, www.scandinavianoutdoor.fi

Kilpisjärven retkeilykeskus

10% majoituksesta, ei kesä- ja syys-sesongilla
www.kilpisjarvenretkeilykeskus.fi

Hotelli Hetan majatalo 10% normaalihinnoista, 5% alennushinnoista, www.hetan-majatalo.fi

Ankarat Avotunturit 15 % verkko-kaupan tuotteista (ei elektroniikasta ja keitinlaatikosta), www.avotunturit.fi. Pyydä alennuskoodi ja ohjeet osoitteesta, [jaseasiat\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:jasenasiat(at)lapinkavijat.fi)

Retki -lehti uusi 6 numeron tilaus 35 € (norm.50 €) ja jo tilatusta lehdestä 5 € alennus. Lähetä tietosi Raija Hentmannille, [raija.hentman\(at\)lapinkavijat.fi](mailto:raija.hentman(at)lapinkavijat.fi)

Calazolta 20 % alennus!

Retkeilyoppaistaan ja vedenkestävistä retkeilykartoistaan tuttu Calazo myöntää Helsingin Seudun Lapinkävijöille 20 prosentin alennuksen netti-kaupassaan.

Alennuksen saataksesi täytä maksaessasi "Minulla on alennuskoodi"

-kohtaan HSL2020 ja "haluan jättää viestin"-kohtaan HSL:n jäsennumeroni XXXX.

Alennus koskee myös Calazon Ruotsin, Norjan ja Tanskan karttoja ja kirjoja!
www.calazo.fi

HSL:n jäsenet voivat osallistua näiden järjestäjien retkille jäsenhinnoin

Tunturikerho Kavtsi: Tunturikerho Kavtsin ja HSL:n yhteistapahtumista on tiedot toimintasuviilla. Tunturiladun ja Kavtsin toimintaan voi tutustua tarkemmin osoitteessa www.tunturilatu.fi/kavtsi tai ottaen yhteyttä Annu Koistiseen, puh. 050 326 6960 tai [annu.koistinen\(at\)iki.fi](mailto:annu.koistinen(at)iki.fi)

Lapinkävijät Kiehiset: www.kiehiset.fi, Hannu Pohjolainen, 050 355 5052, [hannupohjolainen\(at\)luukku.com](mailto:hannupohjolainen(at)luukku.com)

Lapinkävijät Owla: www.tunturilatu.fi/owla, Hannu Liljamo, 044 322 3646, [hannu.liljamo\(at\)gmail.com](mailto:hannu.liljamo(at)gmail.com)

Järvenpään retkeilijät ry:

www.jarvenpaanretkeilijat.com, Hannele Pöllä, 040 504 8296, [hannele.polla\(at\)kolumbus.fi](mailto:hannele.polla(at)kolumbus.fi)

VARUSTEVUOKRAUS

Rinkkoja

Keittimiä

Teltoja

Ahkioita

Vuokrausvastaava Antti Pasanen 050 376 8590 (tekstiviestillä)
Yhdistyksen jäsenille jäsenhintaan ja ei-jäsenille korotettuun hintaan.
Tarkemmat tiedot verkkosivulla www.lapinkavijat.fi

RETKI ETIKETTI

1. Kunnioita luontoa

Muista aina!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

Posti Green

Tule kokemaan erämaan rauhaa
Aakenuksen syliin

Kukasjärvelle

Jäsen, varaa itsellesi
Goados tai Kukasmaja
taikka molemmat

Ota yhteyttä *Markus Pyhälä*, 040 419 0967